

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 2 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tute države 6 K). — Posamezne številke se prodajo po 10 vinarjev.

S prilogama:
„Naš kmečki dom“ in „Naša gospodinja“.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserti pa: Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 48.

V Ljubljani, dne 27. novembra 1913.

Leto XXVI.

VOLILCI!

Volitve v deželni zbor so pred durmi. Odločili bodete, v katere roke pride deželna zakonodaja in uprava deželnega gospodarstva prihodnjih šest let. Slovenska ljudska stranka, kateri ste pred petimi leti poverili večino v deželni hiši, kaže s ponosom na svoje petletno pošteno, blagonosno zakonodajno in upravno delo. To delo hočemo nadaljevati, da gospodarsko in kulturno prenovimo našo milo domovino, ki bodi prijazen dom vseh svojih otrok. Na novo delo gremo — prvi čin tega dela pa bodi sijajna zmaga poštenega ljudstva pri volitvah.

Naši kandidatje so sledeči:

V splošnem volilnem razredu, ki voli dne 1. decembra t. l.,
in sicer vsak volilni okraj po enega poslanca:

1. V mestu Ljubljana:

Ivan Kregar,

pasar, blišni posestnik, predsednik obrtno-pospeševalnega urada itd. v Ljubljani.

5. V sodnih okrajih Kamnik — Brdo:

Ivan Lavrenčič,

učkan v Kamniku.

2. V ljubljanski okolici (sodni okraj Ljubljana brez ljubljanskega mesta):

Mihael Dimnik,

kmet in načelnik Kmečke zveze v Jaršah ob Savi št. 6.

6. V sodnih okrajih Vrhnika — Logatec — Idrija — Cirknica:

Anton Kobi,

posestnik in trgovec na Bregu, občina Preserje.

3. V sodnih okrajih Radoljica — Kranjska gora — Tržič:

Ivan Piber,

župnik v Gorjah.

7. V sodnih okrajih Postojna — Senožeče — Ilirska Bistrica — Vipava — Lož:

Dr. Vladislav Pegan,

deželni odbornik v Ljubljani.

4. V sodnih okrajih Kranj — Skofjaloka:

Evgen Jaro,

državni poslanec v Ljubljani.

8. V sodnih okrajih Litija — Višnjugora — Radeče:

Dr. Ivan Zajec,

deželni odbornik v Ljubljani.

9. V sodnih okrajih Krško — Kostanjevica — Mokronog — Trebnje:

Ivan Hladnik,

župnik in državni poslanec v Trebeljnem.

10. V sodnih okrajih Kočevje — Vel. Lašče — Ribnica — Žužemberk:

Franco Jaklič,

državni poslanec v Dobropoljah.

11. V sodnih okrajih Novomesto — Crnomelj — Metlika:

Alojzij Mihelčič,

župan na Lokvici.

Volilci! Vsi na volišče, da bo ljudska zmaga častna.

Zapišimo na glasovnice samo navedene ljudske kandidate in nobenega drugega. Pokažimo zopet vetu, da smo strogo disciplinirana, moško zavedna in nepremagljiva ljudska armada.

Naprej za ljudsko pravdo! Z Bogom za ljudstvo!

V Ljubljani, dne 8. novembra 1913.

Izvrševalni odbor Slovenske ljudske stranke:

Dr. Ivan Susteršič, t. č. načelnik stranke.

V boj za ljudsko pravdo.

Dragi rojakli!

V edinstvi je moč. Volimo soglasno kandidate, ki jih priporoča Izvršilni odbor Slov. Ljudske Stranke. Po tej poti bo zajamčena ljudska večina v deželnem zboru in deželnem odboru za nadaljnjih šest let. S tem bo zajamčen blagor in napredek dežele v okviru delokroga, ki pristoja deželni zakonodaji in deželni upravi. Niti en glas naj se ne izgubi. Vsak glas za ljudsko stranko!

V Ljubljani, 24. novembra 1913.

Dr. Ivan Susteršič,

načelnik Slovenske Ljudske Stranke.

LAŽI NA CENTE!

Liberalci so se zatekli k edinemu prijatelju, ki jih še potrpežljivo prenaša, namreč k popirju. Namazali so nanj, kar znajo, in zdaj trosijo tako počekane popirje po kranjski deželi. Tako razširjevanje je sicer prepovedano, toda kar se nas tiče, se nam ne zdi potrebno, da bi jih kdo oviral pri tem delu, ker so njihove laži tako debele, da jih lahko otipleš.

Vzemimo na primer trditev, da S. L. S. noče ustanoviti deželne zavarovalnice za ogenj, in da je moral živinsko zavarovalnico predlagati poslanec Ribnikar. Dne 14. januarja leta 1909, ko Ribnikarja še v deželnem zboru ni bilo, je pa deželni zbor sklenil na predlog naše stranke ta-le načela: 1. Dežela naj ustanovi deželno zavarovalnico proti škodi po ognju, zavarovalnico za življenje in zavarovalnico goveje živine in konj, katerim naj se, kolikor je mogoče, pritegnejo prašiči. 2. Zavarovanje za slučaj ognja bodi obvezno. 3. Deželna zavarovalnica naj ima pravico monopola, da poleg nje ne

sme nobena druga delovati v deželi. — Proti temu so govorili in glasovali liberalci, ki so tudi v prejšnjih zasedanjih pobijali deželno zavarovalnico. Zdaj jih pa ni sram lagati, da so oni za to, naša stranka pa proti!

Druga, če je mogoče, še bolj debela. Je pa ta-le: S. L. S. bo zvišala doklade na 100 odstotkov. Zdaj znašajo doklade 40 od sto. Leta 1912. je bilo od doklad okroglo dva milijona 2570 kron dohodkov. Ko bi se zvišale doklade na 100 odstotkov, bi dobila dežela tri milijone 3855 kron več dohodkov. Od države bo dobila okroglo en milijon sto tisoč kron več na leto, nego doslej; torej bi imela štiri milijone 100.257 K več, nego zdaj. Primanjkljaj leta 1912. je pa znašal en milijon tristo tisoč kron. Čemu bomo rabili torej štiri milijone? Nesramni lažnik, ki ponavlja to neumno laž, bi rad prikrič skrbno gospodarstvo naše stranke, ki je pred vsem zahtevala večji prispevek od države in ga bo tudi dosegla.

Potem vpijejo liberalci, da ima Zadruga zveza svoj denar v Dalmaciji. Res je, da je Zveza tudi v Dalmaciji razširila zadrugništvo in tam storila mnogo dobrega. Toda ravno pred dobrim mesecem je sklenila z dalmatinsko Zvezo pogodbo, po kateri ji prepusti svoje dalmatinske zadruge in od nje prejme ves dolg, kar ga imajo te zadruge pri ljubljanski Zvezi. Nepopisno grda laž o denarjih v Dalmaciji se torej sama sebe grize.

Dva avtomobila tudi očitajo deželi. Iz računov je razvidno, da se je z avtomobiloma mnogo tisočakov prihranilo. Inženir, ki je prej z vozom rabil za en kraj po par dni (na primer v Belo Krajino), opravi z avtomobilom štiri, pet in še več ogledov na dan.

Deželnim odbornikom očitajo, da

so se zvišale potnine. Naši odborniki si gredo dela, ki se zvršujejo, in razmere po posamnih krajih, odkoder so prošnje, sami ogledat, in ljudje so jim za to hvaležni. Prihajajo k premovanjem, k tečajem, k županskim shodom in se z besedo lice v lice razgovore z možmi o potrebah njihovega kraja. Potni stroški povprek na dan za enega odbornika ne znašajo niti po 5 K! Liberalci pa laže, da se deželni denar zapravlja.

Najostudnejše je pa to, da so liberalni poslanci v deželnem zboru, ko se je razpravljalo in sklepalo o deželnih računih, molčali o teh rečeh, zdaj pa skrivaj, na potrpežljivem popirju pišejo liberalni agitatorji tako nesramne laži.

Naše ljudstvo je dobro poučeno o uspešnem, za deželo tako koristnem gospodarstvu naše stranke. V tem oziru bi nam ne bilo treba pisati nobene besede. Toda liberalne lažnike je vendar le treba odkriti v vsi njihovi umazanosti. Kup gnoja je liberalna stranka; kup laži je pa njihovo edino orožje!

LIBERALNI LETAKI — GOLJUFIVI IN LAŽNJIVI!

Liberalci imajo malo časa pred volitvami, zato pa morajo hitro lagati.

Sicer si ne morejo nič novega več izmisliti, zato pa pogrevajo stare laži.

Dobili smo v roke dva letaka. enega iz Notranjske in enega iz Dolenjske, v katerih je nabranih nekaj takih laži z običajno zabelo liberalne surovosti.

Najprej vpijejo, da je kranjska dežela na robu propada, to pa seveda ni res, kajti liberalci že pet let vsako leto propovedujejo propad, ampak kranjska dežela kljub temu vedno trdneje stoji.

Letak iz Notranjske, ki je izšel v Idriji v tiskarni Hinko Saxa, torej v neposredni bližini znanega frazerja Gangla, vpije, da je v petih letih S. L. S. napravila tri milijone kron. To pa ni res.

Zapravil se ni niti en vinar deželne denarja, pač pa je deželni zastopnik tako modro gospodaril, da je obvaroval domačega davkoplačevalca ogromnih bremen, katera bi mu bila naložila narodno - napredna stranka, ako bi šlo po njenih željah.

Slovenska Ljudska Stranka se je postavila na stališče, da mora k ogromnim, vedno večjim stroškom za šolstvo in za zdravstvo prispevati država in v ta namen so naši poslanci v državnem zboru zastavili vse sile za to, da se vpeljejo davki, katere morajo plačevati veliki bogataši.

Taki davki so: davek na avtomobile, davek na šampanjca in šumeča vina, davek na stave pri konjskih dirkah, davek na one, ki imajo čez 10.000 K letnega dohodka, in sicer tako, da, čim večji je dohodek, tem višja je tudi izmera davka.

Ti davki, ki gotovo ne bodo zadeli nobenega kranjskega kmeta, naj služijo v ta namen, da se pokrijejo stroški za šole, bolnišnice itd.

Liberalci pa zahtevajo, da se naj zvišajo doklade na zemljiški in hišni davek na celih 100 odstotkov.

Vsakemu je torej jasno, katera stranka varuje interes kmečkih davkoplačevalcev.

Velika laž je, da je deželni odbor kriv pomanjkanja denarja, vsled katerega mora ljudstvo iti v Ameriko.

Ravno nasprotno je res, da je deželni odbor v zadnjih petih letih milijone državnega denarja pripeljal na Kranjsko za javne zgradbe, pri katerih je dobilo za služka na tisoče domačih ljudi. Samo deželna banka je za potrebe občin in v razbremenitev kmetskih posojilnic v enem letu pripeljala čez 3 milijone kron tujega denarja v deželo.

Idrijski letak vpije:

Učitelji z rodbinami, ki žive samo šoli in ne uganjajo že v šoli klerikalne politike, stradajo brez draginjske doklade.

To je laž, kajti vsi oženjeni učitelji uživajo 25odstotno draginjsko doklado.

Laž je, da je S. L. S. ovirala ustanovitev c. kr. državne obrtne šole v Ljubljani.

Res je pa, da se je S. L. S. potegovala vedno za obrtno šolo in je obsojala samo postopanje ljubljanskega župana, vsled katerega je ljubljansko mesto izgubilo 900.000 K.

S. L. S. je obsojala tudi način, kako se je zgradba te šole oddala, ki je bil ljubljansko mesto oškodoval.

Laž je, da je S. L. S. pripomogla Nemcem do gimnazij v Ljubljani in v Kočevju, resnica je pa, da je kočevska

gimnazija že obstojala davno, preden je obstojala S. L. S., katera je vse moči zastavila in tudi dosegla, da so se poslovenile razne srednje šole na Kranjskem. Proti nemškemu šolskemu nadzorniku je S. L. S. protestirala, Nemce v ljubljanski občinski svet so pa Nemci sami izvolili.

Slovenske učne knjige so se izdale z izdatno pomočjo kranjskega deželne odbora.

Ni res, da je S. L. S. vrgla na cesto paznika prisilne delavnice Bučarja za to, ker je branil čast svoje žene. Res pa je, da je bil paznik Bučar odslovljen, ker je povzročil nesramne dopise v »Dnevu« in se s tem izkazal nevrednega deželne službe.

Dalje laže idrijski letak, da je glasovala S. L. S. v deželnem zboru proti splošni in enaki volilni pravici.

S. L. S. je stala vedno v prvih vrstah v borbi za splošno in enako volilno pravico, glasovala je pa proti komediji, katero je liberalna stranka v deželnem zboru uganjala s tem, da je stavila nemogoč predlog.

S. L. S. je ustanovila neštivilne kmetske posojilnice proti oderuštvi v hudem boju z liberalno stranko, katera je vedno stala na strani oderuhov.

Neresnično je, da nasprotuje S. L. S. deželni zavarovalnici zoper požar, zoper škodo po toči in zoper živinske nezgode.

Res pa je, da se je v deželnem zboru izrekla S. L. S. za to, da se osnujejo javne zavarovalnice, liberalna stranka je pa temu predlogu nasprotovala.

Do ustanovitve deželne zavarovalnice doslej še ni prišlo zaradi tega, ker so poslanci S. L. S. v državnem zboru stavili zahtevo, da mora zavarovanje prevzeti država, kajti država ima več sredstev v ta namen, kakor dežela.

Laž je, da imajo dobiček od Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani posamezniki, res pa je, da je osnovana Vzajemna zavarovalnica na podlagi vzajemnosti in je vsled tega izključeno, da bi dobički iz zavarovanja prišli v korist komu drugemu, kakor zavarovancem samim.

Zavarovanje zoper živinske nezgode se bopa izvedlo na podlagi krajevnih ljudskih zavarovalnic, koder bodo živinorejci svobodno samisklenili.

Laž je, da naj plačujeta Notranjska in Dolenjska za Gorenjsko t. j. za električno gorenjsko deželno centralo, kajti električni tok bodo plačali oni kraji, ki ga bodo uživali.

Da bi pa taka naprava ne nesla v doglednem času toliko dohodkov, da bi se sama iz sebe izplača, je neumna in zlobna trditev, kajti po drugih deželah imajo že take in še večje naprave, katere se izvrstno obrestujejo.

Kranjska dežela s svojim delavnim prebivalstvom in s svojo ugodno lego pa je za splošni gospodarski napredek vsaj tako ugodna, kakor vsaka druga dežela.

Tudi v »Narodni tiskarni« v Ljubljani je izšel letak s čudnim naslovom »Mi sami in samo mi«, ki pozivlja kmete, da naj izvolijo samostojne ljudske kandidate, »ki ne pripadajo farovski, a tudi ne liberalni stranki«.

Torej v »Narodni tiskarni« v Ljubljani se že sami sramujejo svoje lastne stranke in pozivljajo kmete, da naj nikar ne volijo liberalnih kandidatov!

Ta oklic je še veliko bolj neumen od idrijskega, zaletuje se v deželne glavarja in deželne odbornike, ki jih je izvolila kmečka večina deželne zbornice. Hinavsko zahteva ta oklic, da ne smejo biti deželni glavar in deželni odborniki doktorji, kakor so sedaj, ampak samo kmetje.

Resnica pa je, da, ko je deželni odbor samo za posle v živinoreji imenoval kmetijskega veččaka Bartola, so vzdignili liberalci proti temu velikanski hrup in je deželni poslanec Ribnikar tega kmeta zaradi imenovanja takogrdo razžalil, da je deželni zbor za to Ribnikarja soglasno izpodil iz zbornice.

Letak iz »Narodne tiskarne« se huduje, da se je število deželnih odborov od štiri pomnožilo na pet.

Ta pomnožitev pa je bila nujno potrebna, ker je S. L. S. priborila v deželnem zboru splošno kurijo s splošno in enako volilno pravico, katera voli enega odbornika v deželni odbor.

Liberalci torej na eni strani vpijejo, da S. L. S. nasprotuje splošni in enaki volilni pravici, na drugi strani pa zabavljajo, da je prišel v deželni odbor ljudski zastopnik, izvoljen po splošni in enaki volilni pravici.

Potem zabavlja čez plače deželnih odborov, seveda samo čez plače odborov S. L. S., kateri izvršujejo v deželnem odboru velikansko delo, ne pa čez enako plačo zastopnikov mest in veleposestva.

Res pa je, da dobi ljubljanski župan toliko plače, kakor vsi trije deželni odborniki S. L. S. skupaj, kljub temu, da je ljubljanski župan njihov podložnik.

Naj torej liberalci najprej znižajo plačo ljubljanskemu županu in potem bomo videli, ali bo hotel kak liberalci biti za ljubljanskega župana, če ne bo dobil več plače, kakor je dobil danes en kranjski deželni odbornik!

Kranjska dežela najmanj izmed vseh avstrijskih kronovin plačuje deželnim odbornikom in vendar se doslej no-

beden izmed njih še ni zoper to pritožil.

Laž je, da so deželni odborniki položili visoke račune za svoje potne stroške.

Res pa je, da noben deželni odbornik S. L. S. ni sam sestavil nobenega računa za potne stroške, ampak so dobili povrnjene potne stroške samo, kolikor jim je bilo od deželnega knjigovodstva odmerjeno. Nešteti vilna pota za deželo so pa naredili naši deželni odborniki, ne da bi za to dobili ali zahtevali sploh kako plačo!

Grozno bode liberalce deželni avtomobil.

Z avtomobilom se pa vozijo v prvi vrsti deželni inženirji in kmetijski veščaki, kateri morajo po nujnih potih priti po celi deželi.

Istina je, da so mnogoštevilna premovanja goveje živine bila mogoča samo zaradi tega, ker so kmetijski veščaki s pomočjo deželnega avtomobila mogli v tako kratkem času priti v vse kraje. Mnogo dela bi se sicer niti izvršiti ne moglo. Stroški za avtomobil niso v nobenem razmerju s koristjo, ki se z njim doseže.

Dalje je laž, da je dr. Lampe deželnemu odborniku dr. Novaku skrtil računov za 6000 K.

Resnica je pa, da je deželni odbornik dr. Lampe izročil dr. Novaku na njegovo prošnjo vse račune o dijetah in potnih stroških za leto 1912, da jih naj preštudira.

Če dr. Novak v teh računih ni vsega našel, jih je pač slabo študiral, ali pa je iskal v njih stvari, ki jih notri ni.

Tako lažejo zoper stranko, ki ji odlični opazovalci državne in avtonomne oblasti priznavajo, da vzorno vrši svojo dolžnost. Kranjska deželna uprava s svojim vsestranskim delom, ki je med vsemi deželnimi upravami razmeroma najcenejša, je vzor za druge kronovine. Ko se vrše polomi po drugih deželah, pa kranjski modri orel zavedno in ponosno dviga svoja krila.

Taki lovci, kot so raznašalci ničvrednega liberalnega popirja, ga ne bodo ustrelili!

KAKO GOSPODARI SLOV. LJUDSKA STRANKA, KAKO PA LIBERALCI.

Liberalci hočejo za 100 % zvišati deželne doklade — če dobe moč v roke v deželnem zboru, kar se jim pa seveda ne bo posrečilo. Liberalci namreč rabijo milijone, da zamaše zevajoče luknje v popolnoma zavoženem mestnem gospodarstvu v Ljubljani. Kmet naj plača grehe, ki so jih naredili liberalci v dvajsetih letih v ljubljanskem občinskem gospodarstvu. Ta račun so naredili liberalci — in zato so posta-

vili svoje »neodvisne« živinske dohtarje in profesorje po deželi za kandidate.

Izdali so se pa liberalci sami. Kajti v letakih, ki jih razširjajo po deželi, lažljivo podtikajo Slov. Ljudski Stranki namen, doklade povišati za 100%!!! To delajo liberalci samo zato, da bi potem — če bi zmagali — tem lažje izvršili označeni rop na denarnico davkoplačevalcev, češ, »saj so klerikalci tudi hoteli to storiti.« Tu vsak lahko spozna lopovsko naravo liberalcev.

K sreči bodo liberalci pri volitvah tako tepeni kakor še nikdar in ostale jim bodo samo sline po kmetjskih mošnjah. — Slovenski Ljudski Stranki pa niti v sanjah ni prišlo in ne pride na misel, da bi kaj takega storila, kakor ji lopovsko podtikajo liberalci. — Ljudska stranka ima pred očmi samo blagor ljudstva in nič drugega.

Državni finančni načrt zasiguran. Zakoni, po katerih dobe dežele izdatne nove prispevke iz državnih davkov, bodo še letos v državnem zboru sklenjeni in od cesarja potrjeni. Počenši z novim letom dobi potem Kranjska dežela nič manj kot en milijon kron na leto novih državnih prispevkov.

To je najnovejši velikanski uspeh naših ljudskih poslancev, ki so znali uprav mojstrsko zastopati v državnem zboru koristi naše dežele.

Liberalna Koroška. — Na Koroškem gospodarijo v deželnem zboru in odboru neomejeno nemški liberalci. Ta dežela nam je lahko v zgled, kako bi gospodarili naši kranjski liberalci, če bi dobili moč v deželni hiši.

Koroški davkoplačevalci morajo plačevati 90% (devetdeset) deželne doklade od zemljiškega in hišnega davka ter pridobnine in 120% (stodvajset) deželne doklade od užitnine na vino, mošt in meso. — Na Kranjskem pa imamo še vedno vseskozi samo 40%. — Tu lahko vsak vidi razliko med ljudskim in liberalnim gospodarstvom. Koroška daje 1 milijon na leto več za šolstvo kot Kranjska — pa je vendar na Koroškem razmeroma več analfabetov (ljudi, ki ne znajo pisati in brati) kakor na Kranjskem! Liberalno gospodarstvo v eni deželi — ljudsko gospodarstvo v drugi deželi!

Dobro ljudsko gospodarstvo. — Skoraj vse dežele dolgujejo državi velike vsote. Tu se gre za milijone. Moravska sama je n. pr. državi dolžna okroglo petnajst milijonov. Galicija pa še veliko več, ravno tako Češka. Kranjska dežela pa ima od države čez dva milijona kron dobiti. Kak razloček!

Kako liberalci gospodarijo. Mestno gospodarstvo ljubljansko je popolnoma na kantu. Spravili so je na kant liberalci, ki tam desetletja neomejeno gospodarijo. Preden so zavzeli gospodarstvo liberalci, se je na magistratu štedilo in mestna doklada je bila samo 6% neposrednih državnih davkov. — Z liberalci je pa prišla na rotovž silna potrata. Mestne doklade so poskočile

na 35%, dolg pa na več kot deset milijonov. Od tega samo mestni hranilnici šest milijonov! Celo mestno premoženje, ki bi se v skrajnem slučaju moglo spraviti v denar, je malenkostno. Liberalci sicer v letnih bilancah računijo šest milijonov mestnega premoženja. A ta račun je napačen, neresničen. Med »premoženje« računajo na primer mestne ulice in ceste — ki so samo breme, ne pa imetje. In te računijo en milijon! Nadalje računijo kot premoženje — mestne šole! To je zopet samo breme, kajti taka poslopja morajo vedno služiti javnim šolskim namenom brez vsake odškodnine in če se taka zgradba odtegne temu namenu, se mora zgraditi nova, še dražja šola na mesine stroške. Skratka, to so bremena — liberalci pa bremena računajo kot občinsko premoženje! To že kriči po javni oblasti! Dolga čez 10 milijonov — premoženja skoraj nič, to je položaj ljubljanskega liberalnega gospodarstva. — Deželni odbor je odredil natančno revizijo cele mestne uprave, ki se ravno sedaj vrši. Izvršuje jo deset deželnih uradnikov.

Liberalne laži. Liberalci so sedaj vrgli na deželo cele vagone popirja, potiskanega z najnesramnejšimi lažmi zoper S. L. S. in njene člane. Opozarjamo naše somišljenike na dvoje. Prvič, da utegene takega popirja še dosti priti. Popir je potrpežljiv, laži se lahko natisne kolikor se hoče. Popir jih mora vse prenesti. Naj bodo tedaj pripravljeni na še večji naval lažij, naj pa tudi skrbe za to da bo vsakdo zvedel, da liberalci zmeraj lažejo. Sicer je pa prav, da liberalci očitno kažejo svojo lažnjivo, lopovsko naravo. Po njihovem skrajno lopovskem popirju jih sedaj vsak pozna in lahko sodi. Drugo, na kar opozarjamo je, da se pregreši zoper k a z e n s k i z a k o n, kdor razširja ta popir. Naj torej naši somišljeniki dobro pazijo, kdo ta popir razširja in ga takoj naznani tajništvo S. L. S., da dobičnega tiča naznani na pristojnem mestu.

Liberalne nesramnosti o našem kandidatu Drobnič. Eden, ki ga liberalci posebno sovražijo, je naš kandidat na Notranjskem Drobnič. Ze to Drobniča priporoča vsem poštenim ljudem. Drobnič je zrastel iz ljudstva in kot tak je bil vedno vnet zagovornik ljudskih koristi in pravice. Od tod liberalna jeza, ki je sedaj pograbila tudi po nesramnih lažeh. Tako liberalci širijo okolu laž, da je Drobnič v kazenski preiskavi radi izsiljevanja, da se ga vsled tega ne more voliti. Nesramna laž je, da bi bil Drobnič v kak preiskavi. Liberalci so proti Drobničju napravili lažnjivo ovadbo. Kakor postava veleva, so se nekatere osebe morale zaslješati, a takoj se je pri teh zaslješevanjih pokazalo, da je ovadba brez podlage in vsako postopanje proti Drobničju se je moralo takoj ustaviti. To, kar sedaj liberalci okolu lažejo, je pa naravnost kazensko kaznjivo, zato pozivamo naše somišljenike, naj nam vsakega, ki zgoraj omenjeno liberalno

laž o Drobničju razširja, s pričami naznanijo. Bomo že poskrbeli, da bo liberalna hudobija in separija dobila plačilo, katerega zasluži.

Naši nasprotniki žele, da bi naši somišljeniki ne bili čuječi. Naši nasprotniki zelo računajo na to, da bi kak naš volilec ostal pri volitvi doma. Tega veselja pa naj jim nihče ne stori. **Vsi, prav vsi, do zadnjega na volišče za Slovensko Ljudsko Stranko.** Vzdignite tudi one, ki zadnjič niso volili! Pokažimo v vsaki občini, da naša ljudska armada narašča in da je nepremagljiva. Vsi na volišče!

Preprečite nakane nasprotnikov. Zadnjo noč pred volitvijo hočejo liberalci hoditi okolu in popisavati glasovnice našim volilcem. Pazite na te liberalne nakane in preprečite jim načrt. Nobeden naj liberalcu ne pokaže glasovnico!

Kaj naročajo socialni demokrati svojim ljudem. Socialni demokrati naročajo za volitve svojim ljudem: Nihče se ne sme podcenjevati, nihče ne sme misliti, da ne more opraviti kakšnega agitačnega dela. In naši možje, naši mladenci? Vsak na agita cijo! Nasprotniki so napeli vse sile, zato vsi naši možje na volišče! Pokažimo svetu, da noben naših ne bo ostal doma!

Žene in dekleta, ki želite, da se v deželi pošteno vlada in da ne pridejo na krmilo brezverske načela, tudi ve vse agitirajte za kandidate »Slovenske Ljudske Stranke«. Navdušujte volilce, da pojdejo vsi do zadnjega na volišče za kandidate, katere Vam priporoča »Domoljub«.

LIBERALCI, ZASRAMOVALCI KMETA.

»Neodvisni kmetje« hočejo biti liberalni kandidati. Pa so čudni patroni. Kar dva »živinska dohtarja« sta vmes — Gaspari iz Postojne in Majdič iz Logatca. Menda se liberalci hočejo pri njih zdraviti? Potrebno bi bilo — ker imajo kugo na gobcih in parkljih. Na gobcih se jim kuga pozna, kadar govore — na parkljih pa, kadar pišejo. Vselej same laži!

Na kmetih se sedaj liberalci delajo lepe in se dobrikajo kmečkemu volilcu, da bi ga osleparili za glas.

Poglejmo pa malo, kaj liberalci sicer govore in pišejo o kmetih, in sicer takrat, kadar izdajo svoje resnične misli.

Čujte, kmetje, kako vas liberalci obrajtajo.

Dr. Tavčar, načelnik liberalne stranke, je med drugim o kranjskem kmetu tole rekel:

»Kmet je farovška cunja in polbaba.« (Shod v Kostanjevici.)

»Naše kmetsko ljudstvo je ostalo surovo, nevedno in za vsak napredek nesposobno.«

»Kmetje so nečedna druhal, ki je prilezla iz farovških hlevov in svinjakov.« (Shod v Črnomlju.)

»Slov. Narod« pa, glavno glasilo liberalne stranke, katero je urejeval do

nedavno sam dr. Tavčar, je o kranjskem kmetu med drugim zapisal sledeče klevete:

»Kmečki volilci ne vidijo dalje kot v skledo.«

»Mase našega naroda so zatebane in zabite.«

»Klerikalni občinski možje so kmetje z najbolj neumnimi obrazi.«

»Kmetje so zabiti kakor zamorec iz srednje Afrike, kanibalsko zabiti ljudje.«

»Kmet je potuhnjen, pasje narave.«

»Vsaka druga ali tretja prisega med klerikalnimi kmeti je kriva prisega in klerikalnemu kmetu je izjemoma kaj verjeti.«

Tako torej psujejo liberalci našega kmeta, ki je steber naroda in dežele!

In tisti liberalci sedaj hočejo, da bi tako opsovani in opljuvani kmet poljubil liberalno roko in volil liberalne kandidate, ki se mu usiljujejo pod lažljivo krinko »neodvisnosti«. Zares sramotno je, kako nizko cenijo liberalci našega kmeta, ko mislijo, da ga bodo ujeli s tako prozorno lopovsko zvijačo. **Kmet bo dne 1. in 9. decembra liberalcem pošteno plačal njihovo nesramnost.**

21 LIBERALNIH LAŽI.

1. Prva laž. 14 milijonov deželnega posojila je zapravljenih.

Resnica. Po zadnjem računskem zaključku se je od 14milijonskega posojila porabilo na deželnih prispevkih za melioracijska dela (zgradbo vodovodov, vodnjakov, kapnic, cest, mostov, za zgradbo hudournikov itd.) 2.556.139 K 11 vin. Za enake namene je na razpolago še 11.443.860 K 89 vin. Od tega denarja se je posodilo državi za ljubljansko barje 1.733.068 K in udeležencem, (kakor: občinam, cestnim odborom, zadrugam) za melioracijska dela 1.824.851 K 65 vin. V bankah je naloženih 5.982.879 K 43 vin; v deželni blagajnici je v gotovini 120.737 K 63 vin; v posebnih terjatvah pa ima melioracijski zaklad na dobrem 3.555.813 K 88 vin.

2. Druga laž: Deželni vseučiliški zaklad je porabljen.

Resnica: Deželni vseučiliški zaklad v znesku 689.502 K 51 vin. je še ves ohranjen in nedotaknjen in »Zadružna zveza« uživa le obresti tega zaklada.

3. Tretja laž: Uredba stanovanja deželnega glavarja je »požrla« 60.000 K.

Resnica: Deželni reprezentacijski prostori in stanovanje deželnega glavarja niso bili že deset let prebeljeni in preslikani. Oprava je bila od moljev snedena, snažilnega mostovža ni bilo, v »cesarski dvorani« je bilo treba lestenca itd. Za prezidavo in preureditev reprezentacijskih prostorov in stanovanja deželnega glavarja, kakor tudi popravo in delno spopolnitev oprav se je izdalo 24.961 K 68 vin., od teh stroškov odpade na opravo 8775 K 18 vin.

4. Četrta laž: Za deželno elektrarno ob Završnici so se milijoni izdali.

Resnica: Za zgradbo deželne električne centrale na Završnici se je do zdaj izdalo okroglo pol milijona K.

5. Peta laž: Dela na Završnici je poljedelsko ministrstvo dvakrat ustavilo, enkrat pismeno, enkrat pa brzojavno.

Resnica: Dela na Završnici ni ustavil nihče, niti c. kr. poljedelsko ministrstvo niti deželna vlada, niti brzojavno niti na kak drug katerikoli način.

6. Šesta laž: Od Završnice je pričakovati kvečjemu 800 konjskih sil.

Resnica: Od vseh projektovanih stopenj Završnice z vsemi nabiralniki je pričakovati vode za 10.000 konjskih sil. Pri izrabi samo spodnje stopnje, ki se zdaj gradi, pa za 1150 konjskih sil.

7. Sedma laž. Svet nabiralnika na Završnici je iz materijala, v katerega se voda izgublja.

Resnica: Državni geologični zavod na Dunaju je svet natančno preiskal in oddal strokovno mnenje, da se voda ne bo izgubljala v tla.

8. Osmo laž: Poljedelsko ministrstvo je dalo deželi koncesijo za zgradbo elektrarne na Završnici pod pogojem, da se dežela poravnava z družbo Leykam-Josefstal, Pavšlarjem iz Kranja in Revom iz Most.

Resnica: Poljedelsko ministrstvo je brezpogojno zavrnilo vse tri pritožbe, tako pritožbo akcijske družbe Leykam-Josefstal kakor Pavšlarja in Reva. O kakem pogojem, da se mora dežela poprej s temi poravnati, ni nobenega govora.

9. Deveta laž: Z državne ceste v Zirovnici se gradi cesta do Save, kjer bo deželna elektrarna, nalašč za deželne avtomobile.

Resnica: Iz materijala, dobljene pri izkopu jarka za cevovod, se gradi cesta za prevoz strojev in vseh potrebnih za gradbo strojnice in za poznejši promet.

10. Deseta laž: Kupila se je njiva za vilo ravnatelja deželnih električnih central inž. Serneca.

Resnica: Kupil se je svet za obratno poslopje (prodajalno električnih predmetov, skladišče, delavnico, pisarno in štiri službena stanovanja za dva strojnika in dva strojniška pomočnika), ne pa za vilo ravnatelja inž. Serneca.

11. Enajsta laž: Inž. Tobellu se je plačalo za koncesijo 100.000 K.

Resnica: Inž. Tobellu se je zagotovila odškodnina 10.000 K (ne pa 100 tisoč K) zato, da odstopi od svojega projekta. Ta odškodnina se pa izplača šele takrat, kadar bo elektrarna dobičkonosna.

12. Dvanajsta laž: Predor v Lipju za električno centralo na Završnici se je oddal kubični meter po 105 K nekemu Lahu, ki je zaslužil pri kubičnem metru po 75 K.

Resnica: Predor se je oddal Antonu Carotta iz Tirolskega, enemu najboljših minerjev za izkopavanje rovov in predorov v Evropi, ki je delal predor za tursko železnico, delal v Braziliji itd. t e k o č i m e t e r p o 55 K, oziroma ku-

bični meter po najmanj 9 K 80 v. in največ 17 K 20 v. torcj ni mogel Carotta zaslužiti pri kubičnem metru po 75 K.

13. Trinajsta laž: Jez na Završnici so podrl in nanovo sezidali in dvignili za 1 meter.

Resnica: Jez se ni podrl, ker se še ni sezidal, dvignil se je jez v načrtu za pol metra.

14. Štirinajsta laž: Pri Završnici je dežela izgubila na obrestih 80.000 K, če ne še več.

Resnica: Obresti znašajo 26.213 K 40 v., ki so pa v izdatni meri pokrite s prihranki pri rovu in oddaji železnega materiala (cevovoda, turbin, električnih strojev itd.) v znesku okroglih 140 tisoč K.

15. Petnajsta laž: Konkurz »Glavne posojilnice« je zakrivil in pospešil deželni odbor, ker ni plačal Pavšlarju kupnine za njegove koncesije na Savi.

Resnica: Dežela ni s Pavšlarjem sklenila sploh nobene kupčije in ni imela vsled tega Pavšlarju ničesar izplačati.

16. Šestnajsta laž: Deželno zastopstvo ni hotelo pomagati »Glavni posojilnici« pri konkurzu.

Resnica: Deželni zbor kranjski je v seji dne 18. februarja 1911 naročil deželnemu odboru, naj razmotri položaj glede »Glavne posojilnice« in ukrene, kar se mu zdi pripravno, da se po možnosti omili usoda nedolžnih žrtev in varuje ugled in kredit domačega trga. Za vsak slučaj je dovolil deželnemu odboru za to pomožno akcijo poseben kredit za l. 1911. v znesku 50.000 K.

17. Sedemnajsta laž: Sin bivšega župana v Prečni (Franceta Vintarja) je bil sprejet v deželno blaznico na deželne stroške kljub temu, da ima Vintar 200 tisoč K premoženja.

Resnica: Vintar je bil v opazovalnici deželne bolnice od 17. maja 1910 do 11. avgusta 1910, v deželni blaznici na Studencu pa od 27. oktobra 1910 naprej. Vse oskrbne stroške, narasle do 30. septembra 1913, v znesku 1314 K 30 v. je plačal oče France Vintar, ne pa deželni odbor.

18. Osemnajsta laž: Oskrbnik deželne pristave na Robežu je navaden mesarski pomočnik.

Resnica: Oskrbnik je dovršil par gimnazijskih razredov, oba letnika trgovske šole Arturja Mahra v Ljubljani, triletno vežbanje v mesarski obrti v Ljubljani in Gradcu in dveletno prakso kot knjigovodja za mlekarstvo in prašičerejo pri tvrdki M. Ivančič v Medvodah.

19. Devetnajsta laž: Zgradba novega železobetonskega mostu čez Medijo pri Zagorju se je oddala tvrdki Zajec & Horn za 34.000 K, stala je pa 50.000 K. Dali so torej 16.000 K več, kakor pa je prevzela tvrdka, le vsled tega, ker so pri omenjeni tvrdki sami kanoniki.

Resnica: Zgradba mostu se je oddala najcenejšemu ponudniku tvrdki Zajec & Horn po enotnih cenah za vsako posamezno delo, kar se je proračunilo na 34.890 K 98 v. Most

je pa stal 39.730 K 38 v., torej 4867 K 12 v. (ne pa 16.000 K!) več, kakor se je pričakovalo po proračunu. To doplačilo se je dalo tvrdki zaraditega, ker se je moralalo več izvršiti, kot se je pa v načrtih predlagalo. To velja zlasti o fundamentih, kjer se je moralalo vsled zelo slabega materiala v temelju fundirati veliko globokeje in povrh še na pilotih.

20. Dvajseta laž: Za zgradbo deželne ceste Črnomelj—Vinica je bila neka tvrdka za prilično 20.000 K ceneja, kakor pa Lončarič.

Resnica: Ponudba Lončaričeva nasproti dotični tvrdki (Zajec & Horn) je bila ugodnejša, ker je prevzel Lončarič zgradbo za pavšalno vsoto 171 tisoč K (proti proračunanim stroškom 182.568 K 20 v!) in se zavezal, da v nobenem slučaju ne zahteva katerih koli in kakor koli utemeljevanih posebnih doplačil, četudibiseizkazalo, da so dejanske kubature vseh potrebnih materialij večje od proračunjenih in bise pri izvršitvi ceste krajevno preložila tega projektovane trase, ne da bise sistem bistveno predrugačil celotni projekt.

21. Enadvajseta laž: Pri oddaji deželne ceste Črnomelj—Vinica se je dala Lončariču ta ugodnost, da ne bo nobeden od stavbnega urada nadzoroval dela.

Resnica: Deželni inženir je stalno nadzoroval vsa dela pri zgradbi deželne ceste Črnomelj—Vinica.

VOLILNI SHODI.

Shod na Ježici. Včeraj ob 10. uri dopoldne se je vršil v »Društvenem Domu« na Ježici volilni shod za občini Ježica in Črnuče. Shod je bil iz obeh občin mnogobrojno obiskan. Predsedoval je g. župan Vinko Ahlin. Govorila sta deželni glavar dr. Šusteršič in kandidat splošne kurije Miha Dimnik. — Dr. Šusteršič je v enournem govoru temeljito okrcal liberalno stranko in pokazal v pravi luči lažnjive letake, ki jih liberalci razširjajo po deželi. Obenem je kazal na uspešno ljudsko delo, katero so izvršili poslanci S. L. S. v zadnjih petih letih. Dokazal je točko za točko, da so liberalni napadi na deželni odbor samo laž in obrekovanje. Volilci so sprejeli izvajanja deželnega glavarja z burnim odobravanjem. Izkazali so se kot moško-zavedni pristaši ljudske misli. — Kandidat Miha Dimnik je zlasti kazal na za ljudstvo tako koristno zakonodajno delo deželnega zbora v zadnjih petih letih. Novi občinski red in občinski volilni red, novi cestni zakon, novi šolski zakon, nova vodna postava, novi lovski zakon — vse to so nespodbojni dokazi poštenege ljudskega dela. Pristrčno pritrjevanje volilcev-soočbanov je pričalo, da je govoril kandidat zbranim kmetom

in delavcem iz srca. — Ježani so ponosni na to, da je kandidat S. L. S. kmečki mož in domačin. — Na predlog g. duh. svetnika Zupana so bile kandidature: Miha Dimnik za splošno kurijo, dr. Šusteršič in Povše za kmečko skupino, z navdušenimi »Živio«-klici, ki so pretresali dvorano, soglasno sprejete. Može so se razšli z viharnimi »Živio«-klici na Slovensko Ljudsko Stranko in v trdnem namenu, da pokažejo dne 1. in 9. decembra, kaj je ljudska volja!

Shod v Šmarju. Včeraj ob treh popoldne se je vršil v Šmarju pod milim nebov javen shod volilcev šmarijskega okoliša. Iz občin Šmarje, Grosuplje, Dobrunje (Lipoglav), Št. Jurija, Slivnice so prihiteli volilci, ki so napolnili župnijsko dvoranišče. Shod je otvoril g. dekan Trček. Na njegov predlog se je soglasno izvolil predsednikom shoda grosupeljski župan g. Košak, ki je takoj dal besedo deželnemu glavarju dr. Šusteršiču. Le-ta, z živahnimi »Živio«-klici sprejet, je podal v enournem govoru, večkrat prekinjen z viharnim pritrjevanjem, živo sliko neumornega in uspešnega delovanja ljudskih poslancev v deželnem in državnem zboru — pa tudi živo sliko nasprotnih strank. Njegova čestokrat pereče-sarkastična in šaljiva izvajanja so večkrat izzvala viharje veselosti. Laži liberalnih letakov je z uradnimi podatki temeljito ovrgel in osmešil. Z velikanskim navdušenjem je bila soglasno sprejeta kandidatura g. dež. glavarja in pa g. vodja Povšeta v kmečki skupini, v splošni skupini pa kandidatura g. Miha Dimnika. — Shod se je razšel med viharnimi »Živio«-klici na Slovensko Ljudsko Stranko.

Dol. Našemu volivnemu shodu, ki smo ga imeli v nedeljo popoldne in ki je popolnoma napolnil društveno dvorano, je predsedoval g. Klemenčič. Prvi je govoril dr. Krek in pokazal delo naše stranke v posamnostih ob soglasnem odobravanju. Za njim je plastično primerjal liberalno in našo stranko g. notar Hafner iz Ljubljane, ki nam je Dolanom še iz svojega delovanja na Brdu v prijaznem spominu. Hvaležni smo mu za njegove močate, bodrilne besede. Potem je izpregovoril nekaj krepkih naš župnik in nato je na predlog g. predsednika shod soglasno izrekel zaupnico naši stranki, dosedanjsima poslancema in dr. Šusteršiču.

Shod v Dolskem. V nedeljo dopoldne je v našem domu na zelo dobro obiskanem volivnem shodu pod predsedstvom g. župana Fr. Zupančiča govoril naš državni poslanec dr. Krek temeljito in jasno v domala dveurnem govoru o vseh važnejših rečeh tičočih se naše deželne in državne politike. Soglasna je bila sodba, da tako lepega shoda še nismo imeli, soglasno sta bili pa tudi sprejeti kandidaturi naših dosedanjih deželnih poslancev.

Listek

V deveti deželi.

Iz angleščine po Rider Haggardu prevel I. M.
(Dalje.)

XVII. POGlavJE.

Vihar izbruhne.

Prav tisti čas se je pa tudi zgodilo, da so začele neke druge sitnosti, ki so bile izprva le majhen črn oblak, prihajati vedno bliže in bliže. V mislih imam Sorajino nagnenje do Vojnoviča. Videl sem prihajati vihar vedno bliže in bliže, in seve revež sam tudi.

Pa začnimo prav od konca: Vzlic vsem svojim dražestim se mora reči, da je bila Nilepta precej ljubosumnega značaja. Nadalje je prisiljena tajnost cele zadeve onemogočala Vojnoviču narediti pri kaki priliki konec temu nenavadnemu stanju stvari s tem, da bi Soraji povedal resno pa zapupno, da se poroči z njeno sestro. Tre-tje želo v Vojnovičevem medu je bilo to, da je bil Tomič pošteno in resno vdan tej usodepolno izgledajo-či, a očarujoči »boginji noči«. Res, ubogi Bugvan je kar gineval in se kar sušil zbok silne svoje ljubezni do nje, in v obraz je tako shujšal, da mu monokel kar ni hotel stati več na njem. Ona pa se je obnašala nasproti njemu malomarno koketno ter mu dajala ravno toliko izpodbude, da ni obupal; brez dvoma si je mislila, da utegne v morebitni sili še prav priti. Skušal sem kolikor mogoče obzirno vzeti stvar v misel, a pri tem je vzrožil in ni hotel besedice več slišati od mene; tako sem sklenil celo stvar pustiti pri miru iz bojazni, da je ne bi še poslabšal.

Ubogi Tomič! Bil je v resnici že kar smešen v svoji nesreči in je storil razne neumnosti misleč, da si s tem kaj pomaga pri Soraji. Ena takih neumnosti je bila, da je spisal — s pomočjo enega naših resnobnih in častitljivih učiteljev, ki pa vzlic vsemu svojemu znanju niso znali ritmično brati pesmi — malone brezkončno zuvendsko ljubavno pesem.

Pri Zuvencih je pa čisto nekaj navadnega in nedolžnega, ako prirejajo mladeniči pomoči serenade dekletom ter jim prepevajo različne brezmiselne pesmi. Kaj mogoče in lahko je, da eden ali drugi izmed njih resno misli, a vse take serenade niso niti mišljene niti vzete kot nekaj žaljivega, niti od gospic iz najvišjih družin.

Tomič se je poslužil tega običaja z namenom prirediti serenade Soraji, ki je imela svoje sobane ravno našim nasproti, in sicer na drugi strani ozkega dvorišča, ki je ločil eno krilo velike palače od drugega. Zbok tega se je oborožil z zuvendskimi citrami, na katere se je kmalu naučil brenkati, ker je malo poznal kitaro, ter se je podal o polnoči

— po modi najprimernejši čas za take mačje godbe — da moti mirno noč s svojim ljubezenskim javkanjem. Jaz sem že trdno spal, ko je pričel, pa glasovi so me kmalu prebudili — Tomič ima namreč strahovit glas in se kaj malo zmeni za čas — tako da sem hitel k oknu, da vidim, kaj se je zgodilo.

In tam sredi dvorišča sem zagledal Tomiča v polni mesečini, z velikanskimi nojevimi peresi na glavi in v v-hrajočem svilnatem jopiču, kakor ga nosijo pri takih priložnostih, ko je kričal tisto grozovito pesem, ki sta jo skovala z učiteljem. Navsezadnje nisva mogla niti jaz niti Vojnovič, ki sem ga bil poklical, da vidi ta prekrasni prizor, več prenašati te mačje godbe; spomnivši se neke stare pripovedke, sem pomolil glavo skozi okno ter zaklical: »Za božjo voljo, Tomič, nehaj nam pa daj mir, da bomo mogli spatii!« To mu je vzelo sapo in od tedaj nismo imeli nobenih serenad več.

No, čim bolj je Vojnovič zaviral, tem bolj je Soraja silila vanj, kakor ni nič nenavadnega v takih slučajih, dokler ni bila cela stvar navsezadnje v resnici malo čudna. Iz enega ali drugega vzroka očitno ni poznala, kako stvari v resnici stoje, in kar se mene tiče, moram reči, da sem se kar bal trenutka, ko se strezne. Soraja je bila kaj nevarna ženska, če se ji je kdo vedoma ali nevedoma zameril. Naposled je prišel usodepolni trenutek, o katerem sem vedel, da mora enkrat priti. Neki lepi dan, ko je šel Tomič na lov s sokoli, sva sedela z Vojnovičem in se mirno razgovarjala o celem položaju, zlasti z ozirom na Sorajo, ko je dospel dvorni sel s pismom, ki sva ga malce težavno raztolmačila. Stalo pa je v njem, da »kraljica Soraja ukazuje gospodu Inkubu, da pride v njene zasebne sobe in ima prinašalec pisma ukaz, da ga pripelje tja.«

»O moj Bog!« je zastokal Vojnovič. »Ali ne moreš ti tja mesto mene?«

»Ne vem, če pojde,« sem odgovoril živahno. »Raje bi stopil pred ranjenega slona s puško za drobni svinec. Veš, sam moraš skrbeti za svoje reči, dragi moj. Če hočeš biti tako zal in očarujoč, moraš tudi posledice nositi. Za celo kraljestvo ne bi hotel biti na tvojem mestu!«

»S temi besedami me spominjaš nekdanjih časov, ko sem moral biti v šoli našvrkan, pa so me sošolci hodili tolažiti,« je dejal otožno. »Kakšno pravico pa ima ta kraljica zapovedovati mi, naj pridem k njej, to bi pa res rad vedel! Ne grem!«

»Pa moraš. Eden njenih častnikov si in si ji dolžan pokorščino; ona to ve. Pa koncem koncev stvar ne bo dolgo trajala!«

»Prav tako so me nekaj tolažili sošolci,« je dejal. »Samo to upanje imam, da mi ne porine bodalca med rebra. Mislim, da je docela zmožna kaj takega.« In s temi besedami je prav malosrčen odšel in ni čuda, da je bil tak,

Po njegovem odhodu sem sedel za mizo in čakal, in ko se je čez kakih petinštirideset minut povrnil, je bil videti še bolj pobit kakor pri odhodu.

»Daj mi kaj piti,« je dejal hripavo.

Dal sem mu kozarec vina in ga vprašal, kaj da je.

»Kaj je? Če so bili kdaj križi in težave, so zdaj. Veš, kajneda, kdaj sem odšel odtod. No, in peljali so me naravnost v zares čarobno zasebno sobo Sorajino. Tam je sedela čisto sama na svilnatem divanu koncem sobe in tiho igrala na tiste njene citre. Obstal sem pred njo, ona se pa nekaj časa niti najmanj ni zmenila zame, ampak je igrala dalje in celo zapela. Naposled pa se je ozrla kvišku in se nasmehljala.

»Torej si prišel,« je rekla. »Mislila sem že, da si šel za opravi kraljice Nilepte. Vedno se ženeš za njimi; zares dober in udan služabnik si.«

Na te besede sem se priklonil, pa rekel, da sem prišel po njenem naročilu.

»O, kako pa, rada bi govorila s teboj; pa sedi tukaj le. Nadležno mi je tako visoko gledati,« in naredila mi je prostor poleg sebe na divanu in se obrnila tako, da mi je zrla v obraz.

(Dalje prih.)

Leto 1812.

(Doživljaji francoskega vojaka.)

(Dalje.)

Nato smo se vrnili v mesto. Tu je bilo vse zmešano, vse se je pripravljalo na beg. V dolgih vrstah so stali na sredi ste vozovi, kjer je bila že naložena vojna blagajna, živež in dragocenosti. Bilo je dokaj kričanja, suvanja in prepevanja. Vso zmešnjavo so povzročile tatinske družbe in poulična sodrga, da bi v splošni zmedi lažje kradli. Slišali so se klici: »Konj mi je izginil! Kje je moj voz? Kam sem deal moj telečnjak, nikjer ga ni! Držite tatove, peljejo se z mojim vozom!«

Ker sem zvedel, da je Pikart poklican h kralju Muratu* za stražo, sem se ustavil v predmestju v tisti hiši, ki je bila naši stotniji določena za stanovanje. Vse je spalo, ko sem vstopil, in ker sem bil tudi sam do smrti truden, sem se ulegel in takoj trdno zaspal.

Prebudil sem se zjutraj ob dveh in sem takoj skočil na noge, zakaj mislil sem, da mora že biti kruh v mestu pečen. Nekoliko tovarišev se je prebudilo in me vprašalo, kam grem. Povedal sem jim, po kaj; marsikateri bi bil šel rad z menoj, toda bil je preslab, samo neki seržant, Bailly po imenu, me je spremljal, pa to šele potem, ko sem mu povedal, da nameravam izmenjati ruske bankovce; izvedeli smo namreč, da jih

* Kralj v južni Italiji, zaveznik Napoleonov.

ne bomo mogli sicer nikjer, kakor v Vilni, tukaj pa so jih Judje z veseljem zamenjavali s kovanim denarjem.

Jasno je svetil mesec, ko sva stopila vun, toda bilo je tako mraz, da sva se že mislila vrniti. Samo upanje, da bo deva dobro opravila, nama je dalo poguma, da sva šla naprej.

Prav do mestnih vrat nisva srečala žive duše, niti nobene straže ni bilo nikjer videti. Rusi bi bili to noč prav tako lahko kakor midva prišli v mesto. Pri eni izmed prvih hiš sva se ustavila, ker so bila okna v podzemlju razsvetljena. Pripognil sem se in pogledal skozi: bila je pekarija. To je tudi naznanjal vonj svežega kruha, ki nama je prijetno ščegetal nos. Bailly je krepko potrkal na vrata in odznotraj je vprašal ženski glas, kaj želiva. »Odprite, generala sva!« sem odgovoril. V tistih časih si v resnici že prav težko razločeval prostaka od generala. Takoj so se vrata odprla in prikazala se je dobrorejena, postarna ženska, najbrže gospodinja pekarije. Takoj jo vprašava, ali ima kaj kruha na prodaj. Odgovori nama, da ne, ker ga sploh še spekli niso; ko pa sem ji dejal, da diši močno po sveže pečenem kruhu, nama reče naj greva sama pogledat v pekarijo, če ne verjameva. Po stopnicah, ki so peljale navzdol, sva prišla v prostorno sobo, ki sva jo preiskala, toda ničesar ni bilo dobiti. Že sva začela misliti, da je gospodinja govorila resnico, ko sem naenkrat privzdignil neke neške, da bi pogledal, kaj je pod njimi; bilo je nekaj zavitega v tkanino; pogledam in na najino veliko veselje zapazim šest velikih hlebov kruha, tako lepo belih, kakor da bi bili pečeni v Parizu. Bila sva tako vesela, kakor da bi našla zaklad. Jaz sem stisnil tri pod plašč, Bailly pa tri. Nato sva šla gori; ko prideva do gospodinje, ji rečem, da bova pozneje prišla vprašat še enkrat. Očividno vesela, da se naju je iznebila, nama je odprla vrata in jih za nama takoj zaklenila. Bilo je zares čudno, kako sva naenkrat znala teči, kar kresalo se je za nama. Ko sva se čutila na varnem, sva se ustavila kar na sredi ceste in začela jesti kruh. Zalibog nisem mogel zaradi razpokanih ustnic stlačiti v usta tako velike kose, kakor sem želel.

Dočim sva se popolno zatopila v jed, nisva zapazila dveh postav, ki sta se nama medtem približali. Bila sta dva žida, ki naju vprašata, imava li kaj na prodaj. Celu ponoči so hodili ti ljudje okoli, da bi z vojaki delali kupčije.

Odgovoril sem jima, da bi rada izmenjala bankovce po sto rubljev, če bi nama jih dobro plačali. Zmenila sva se z enim za 77 rubljev kovanega denarja in — kar mi je bilo še najbolj pri srcu — vsakemu eno skodelo bele kave. Peljal naju je v neko hišo in tam nama je povedal, da je on samo agent za nekega menjalca denarja, ki tu stanuje. Vzdignili smo ga iz postelje in mu pokazali naše bankovce po sto rubljev. Menjalec in agent sta jih natančno ogleovala, nato pa sta odšla v drugo sobo. Bil sem prepričan, da sta se tam pomenkovala, kako bi naju prevarila, kajti

čakala sva celo večnost, pa ju še ni bilo nazaj. Bala sva se, da naju morebiti mislita umoriti, zato sva začela kričati in vpiti, da se je slišalo daleč na okoli. Šele zdalei sta prišla nazaj, plačati pa nama vendar nista hotela prej, dokler jima nisva začela groziti s sabljami in samokresi. Ko sva na ta način dobila s silo izplačano vse do vinarja, kar nama je šlo po pogodbi, sva se odstranila. Ko sva bila že dokaj daleč, je pritekkel za nama agent, prisegal pri Mojzesu in vseh prerokih, da on ni nič kriv in naju je prosil, naj greva zdaj k njemu, kakor smo se bili domenili na kavo. Nisva mu sicer verjela niti besede, toda zaradi kave sva šla vendarle z njim.

Ko sva popila kavo, se je napotil Bailly takoj na naše stanovanje, čeprav ga je Žid vabil, naj ostane še pri njem. Jaz pa sem ostal, ker sem bil jako utrujen in sem upal, da bom lahko brez skrbi zaspal, kajti v sobi sta bila tudi dva nemška vojaka. Denar sem imel v pasu, kruh pa v telečnjaku. Ko sem se vlegel na zofa, ki je bila v sobi, bilo je okoli štirih.

Nisem še počival pol ure, ko se prebudim vsled strahovitih bolečin v želodcu. Moral sem vstati. Kmalu mi je postalo slabo. Dal sem iz sebe vse, kar sem imel v želodcu. Toda s tem stvar še ni bila končana; bolečina in slabost je bila čimdalje večja, tako da sem mislil po pravici: Žid me je zastrupil, da bi me oropal denarja. Bil sem tako s'ab, da nisem mogel vzeti niti žganje iz svoje lovske torbe, ampak sem moral prositi enega Nemca, naj mi on pomaga. Storil je to im ko sem napravil iz nje nekoliko požirkov, mi je bilo nekoliko bolje. Da sem vsaj mogel zaspati. Ne vem, kako dolgo sem tako ležal, ali ko sem se prebudil, sem bil sam: Nemca sta izginila, z njima pa tudi kruh, ki se je nahajal v telečnjaku. K sreči sem ga imel še kos v lovski torbi, ki je visela ob meni. Toda za kruh mi ni bilo nič, skrbelo pa me je, kaj bo z menoj. Nahajal sem se v jako žalostnem položaju. Neglede na želodčne bolečine je bilo še dokaj drugega, kar me je vznemirjalo: odprla se mi je zopet stara rana na desni nogi in sredinec na desni roki se je še komaj držal, vsak čas bi mi lahko odpadel. Vsled mraza, ki je vladal zadnje dneve, so mi bile noge tako zabrekle, da nisem mogel obuti čevljev. Dejtal sem na rane zdravilnega mazila, ki mi ga je bila dala poljska deklica, ovil sem nogo in roko s cunjami, ter odšel.

(Dalje sledi.)

Mnogo dobička

ne sicer v gotovini, marveč s prikrajšanjem dela, bo imela uprava našega lista, ako vsak naročnik natančno prebere naslednje vrstice.

Položnice so priložene današnji številki »Domoljuba« za one naročnike avstro-ogrske monarhije, ki prejema-

jo list po pošti naravnost na svoj naslov in prosimo cenjene naročnike, da čimpreje nakažejo naročnino v znesku 3 K za prihodnje leto. — Položnico naj vsakdo odda na domači pošti, kjer list prejema, ker ima sicer upravništvo mnogo nepotrebnega dela.

Onj naročniki, ki prejema list pri poverjenikih, v »Domoljubu« ne prejmejo položnice, ker je ne rabijo, in naj oddajo naročnino tudi takoj svojemu poverjeniku.

Kako se položnica (ali ček) izpolni, smo že opetovano pojasnili, tako v zadnji 47. številki, priloga »Naša Gospodinja« (Pošta). Kdor ne zna dobro in pravilno napisati položnice, naj voprosi koga družega, da mu to naredi. Predvsem upoštevajte to.-le: Vsak naj zapiše na srednji del položnice natančno svoj naslov, pa ne naslov našega upravništva, in sicer ravno tak naslov, pod kakršnim sedaj prejema list. Ako pa želi kako premembo oziroma popravek pri svojem naslovu, naj pa to zapiše na zadnji strani v srednjem delu položnice.

Za avstrijske naročnike so priložene položnice avstrijske poštne hranilnice (račun štev. 24.797 zelene barve) in imajo na srednjem delu že predtiskano ime »Domoljub«. — Po »Domoljubovih« položnicah naj se ne plačuje nobena druga stvar kot samo in edinole »Domoljub«, torej noben drug časopis in nobena knjiga. Kdor bo po naši položnici postal denar za drug namen, ga bomo vpisali na račun njegove naročnine.

Naročniki na Ogrskem in Hrvaškem prejmejo ogrske položnice (račun štev. 26.511, sive barve) in naj porabijo samo te, ker poštini uradi v teh deželah ne sprejemajo drugih.

Za Bosno in Hercegovino smo priložili položnice bosensko-hercegovske poštne hranilnice (račun št. 7563, svetlomodrę barve), katere naj uporabijo.

V slučaju, da kdo ne bi dobil prave položnice ali pa sploh nobene, naj jo takoj reklamira, najbolje tako: Na list papirja naj napiše na eno stran: »Reklamacija — poštne prostora — Upravništvu »Domoljuba« v Ljubljani — na drugo stran pa: »Reklamiram prilogo štev. 48. »Domoljuba« od 27./11. t. l. Ime in naslov:.....

Položnice prejmo tudi tisti naročniki, ki so že plačali za leto 1914., ker bi imelo upravništvo preveč posla, če bi moralo izvzeti one naslove. Vsak tak naročnik naj položnico shrani ali jo pa odda svojemu prijatelju.

Naročniki v Nemčiji naj plačajo naročnino za celo leto 4 krone. Naročniki v Ameriki in drugod naj plačajo pa letnih 6 kron po poštni nakaznici, ker je to najbolj enostavno. — Nekateri naročniki imajo navado, da nakažejo naročnino po kakih banki, kar je pa za upravo zelo zamudno. Prva banka namreč izroči znesek kakih drugi, ta zopet tretji itd., slednjič, ko pride denar v naše roke,

pa nobena ne ve, kdo je plačal. — Če se pa kdo mora poslužiti banke, naj nam to sporoči v pismu ali na dopisnici, da bomo vedeli, kdaj in koliko je plačal.

Dom in svet.

Shod volilcev S. L. S. na Vrhniki se vrši v nedeljo dne 30. novembra ob 3. uri popoldne. Govori deželni glavar dr. **Susteršič**.

Kmet in draginja. Z janških hribov se nam piše: Letočnja letina je bila za utržitev zelo slaba, ker ni bilo sadja. Kmet je upal, da bo pri živini dobil kak krajcar, da bo zamogel vsaj davke plačati. Sedaj je pa cena pri živini tako padla, da je v resnici v skrbeh, odkod bo dobil potrebnega denarja. Živina tako poceni, meso pa vedno tako drago. Mesarji, ti imajo sedaj uro. V dokaz sledeči slučaj. Tukaj je imel kmet živinče, za katero so mu mesarji ponujali 65 kron. Bil je pa vendar tako pameten, da je raje sam pobil žival in na drobno razprodal. In kaj menite, koliko je dobil za njo? Nič manj kakor 182 K 80 h. Zdaj naj pa vsak presodi, kdo dela draginjo. Deželni poslanci! Veliko ste že storili za ljudstvo, toda ena reč je še, katero silno pogrešamo, in to je **deželna kladnica**.

Einspielerjeva slavnost v Celovcu. Preteklo nedeljo so praznovali v Celovcu 100letnico rojstva Andreja Einspielerja. Einspieler je bil velik koroški domoljub, ki je veliko storil za probujo koroških Slovencev. Bil je duhovnik, politik, pisatelj in časnikar. Einspieler je bil ustanovitelj »Družbe sv. Mohorja« v Celovcu in lista koroških Slovencev »Mira«. Slavnosti se je udeležilo do 500 gostov.

Nadvojvodinja pozdravlja slovenske in hrvaške pevce. Preteklo nedeljo so se mudili hrvaški in slovenski pevci v gradu Miramaru pri Trstu. Zapeli so cesarsko pesem in »Lepa naša domovina«. Nadvojvodinja Marija Josipina je pevce pozdravila z okna in dvignila malega sina nadvojvode Karla Josipa na svoje roke, ki je radostno pozdravljal z drobnimi ročicami pevce. Starejši nadvojvoda, sin nadvojvodinje Marije Josipine, je pa vojaško salutiral. Nadvojvodinja je povabila k sebi tudi dr. Rybača in se ljubeznjivo z njim razgovarjala.

Saški kralj Friderik Avgust na Koroškem. Saški kralj Friderik Avgust se je mudil od nedelje do torka v svojem lovišču za Rabeljskim jezerom, kjer je lovil divje koze. V nedeljo je ustrelil enega, v torek pa štiri gamse. V torek zvečer se je kralj, ki je prenočeval v svoji lovski koči, odpeljal nazaj v Trbiž.

Samoumor vojaka. Dne 21. t. m. se je v Celovcu ustrelil v domobranski vojašnici domobranec Andrej Javšovec od 5. stotnije. Ker je v cev puške nalil vode, mu je strel glavo popolnoma raznesel, tako da so se možgani poznali na stropu stranišča, v katerem je izvršil sa-

moumor. Vzrok groznemu dejanju je bil menda strah pred kaznijo.

Slovenski misijon na Nemškem v Suderwich pri Becklinghausenu se bo obhajal od 30. novembra do 4. decembra t. l. V ta namen je že odpotoval proti Vestfalskem slovenski frančiškan. Sveti misijon se bo začel 30. novembra ob 9. uri popoldne. Popoldne istega dne bo misijonska pobožnost za Slovence ob 5. uri. Potem bo do sv. Barbare vsak dan misijonski govor popoldne ob 9. uri, popoldne pa ob 4. uri. Ker je ravno sveto leto, bodo naši slovenski delavci gotovo tudi iz bolj oddaljenih krajev prihili na misijon. Konec misijona bo na dan sv. Barbare, zaščitnice rudarjev, ob 4. uri popoldne. Slovenci! porabite priliko, ki se vam ponuja in delajte čast slovenskemu imenu na tujem. »Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti.«

Voditelj slovenskih socialnih demokratov svojega sina poturčil. Anton Kristan, voditelj socialnih demokratov je zapisal svojega sina za Turka in ga bo poučeval turški rabinec v turški veri. Socialni demokratje so zares daleč prišli; sedaj se hočejo poturčiti.

»Svobodna misel« rapuščena. Češko društvo »Svobodna misel«, ki je izdajal brezverske knjige, med njimi tudi slovenski list »Svobodna misel«, je avstrijska vlada razpustila in brezverce razgnala na vse vetrove. Vzela jim je tudi premoženje, ki znaša 50.000 kron.

Pol milijona vojakov. Avstrija, Ogrska in Bosna imajo tudi v mirnem času ogromno vojsko. Avstro-Ogrska bo kmalu imela pol milijona vojakov pod orožjem. Leta 1914. bo znašalo mirovno stanje armade, mornarice, obeh domobranstev in bosenske vojne moči 492.000 mož.

Nove plače vojakom in podčastnikom se s 1. januarjem 1914 tako določijo, da bodo dobili naredniki dnevno 70. četovodje 45. desetniki 30, poddesetniki 20 in vojaki 16 vrn. Četovodjem, desetnikom in poddesetnikom, ki so dobivali dosedaj 48, 36 in 24 vinarjev, se določi tudi sedaj nova plača, a razloček jim še naprej ostane kot osebna doklada, dokler jih ne bodo povišali. Izplačevali se bodo te plače 1. in 11. vsakega meseca za deset dni, 21. vsakega meseca pa še za ostale dni.

Obrekovalac hudo obsojen. Ivan Sanzin iz Škednja, delavec, je bil od tržaške sodnije obsojen na eno leto ječe, ker je po krivem denunciral Franca Petronia v Trstu, da je sam zažgal neko svojo leseno kolibo.

Socialno-demokratski sleparji. Iz Düsseldorfa poročajo: Dne 19. t. m. se je vršil v Elberfeldu proces o škandalu, ki se je zgodil v bolniški blagajni v Solingenu. Socialno-demokratski vodja in upravitelj bolniške blagajne Reinhardt, kakor tudi več drugih socialnih demokratov, ki so fungirali kot uradniki bolniške blagajne, so bili skupno obsojeni na tri leta, en mesec in dva tedna ječe zaradi številnih poverjenj. Obsojenci so v dveh letih

poneverili nad 100.000 mark. Zlasti Reinhardt je živel nadvse zapravljivo. Razmetaval je denar za razkošne pojedine in vožnje z avtomobili ter občeval tudi mnogo z lahkoživimi ženskami. Tudi drugi sodrugi so živeli razkošno na račun delavskih žuljev.

Društvo proti kobilicam se je ustanovilo v Cordovi v Argentini, kjer so kobilice največji in najnevarnejši sovražnik poljedelcev.

Milijon frankov kot poročni dar sinahi. Sin bogatega jeklarnarja Fricka se je te dni oženil z gospodično Doksn. Oče mu je dal 70 milijonov frankov dote. Na poročni dan je stari Frick mladi sinahi izročil zavojček, na katerem je bilo napisano: »Za majhne osebne stroške.« Ko je sinaha zavojček odprla, je našla v njem 1 milijon frankov.

Nekaj števil o premogu. Na mednarodnem geološkem kongresu v Torontu so se o premogu navajali ti-le podatki in številke: Najbogatejše je »črnim diamantom« obdarjena severna Amerika. Geologi računajo, da je v Ameriki še 5.105.528 milijonov ton neizkopanega premoga. Azija prihaja šele na drugo mesto z 1.279.586 milijoni ton; najbogatejša je na premogu Kitajska, pa tudi najmanj izrabljena. Za Azijo prihaja Evropa, v kateri je še 784.190 milijonov ton neizkopanega premoga. Afrika ima, kolikor se je doslej dognalo, le 57 milijonov ton premoga, o čemer je pa treba upoštevati, da je še velik del Afrike nepreiskani. Rezerva oglja na celem svetu se računa na 7.397.553 milijonov ton. Tu so pa všteti tudi vsi tisti skladi, kjer so premogovne žile tako slabe, da bi se izkopavanje ne izplačalo. Če se odštejejo te zaloge, ostane na razpolago le še 617.154 milijonov ton premoga. Produkcija premoga raste od dne do dne. Leta 1885. se je izkopalo v vseh rudnikih samo 182 milijonov ton premoga, leta 1895. že 412 milijonov, l. 1905. več kot dvakrat toliko, to je 928 milijonov ton in leta 1911. pa 1143 milijonov ton. Na čelu stoje Zvezne države Severne Amerike s 445 milijoni, potem pride Anglija z 264 milijoni, Nemčija z 222 milijoni in končno Francija s samo 38 in pol milijona tonami. Geologi računajo, da bo Nemčija v tem oziru kmalu preseгла Anglijo, ker ima bogatejše premogovnike nego Anglija; medtem, ko je na Angleškem le še krog 190 milijard ton neizkopanega premoga, ga je na Nemškem še 423 milijard ton.

Sibirsko žito na svetovnem trgu. Poleg sirovega masla bo v dogledni prihodnosti svetovni trg poplavilo tudi rusko žito. Gospodarski poročevalec nemškega generalnega konzulata v Petrogradu dr. Hollmann trdi, da bo Sibirija, znana v agrarnem svetu po velikem izvozu sirovega masla, v bližnji prihodnosti svetovna zakladnica pšenice. Z žitom obsejana polja tvorijo površino 6 milijonov desjatin (desjatina je enaka 1,09 hektarja) in potemtakem bi znašal ves pridelek pri pri-

merni letini 50 pudov na desjatino krog 300 mil. pudov (1 pud je enak 16,38 kg). Za preživek domačega prebivalstva in za setev se potrebuje 150 mil. pudov, tako da bi se 100 do 150 mil. pudov žita lahko vsako leto iz Sibirije spravilo na svetovni trg.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, za katere jamči dežela Kranjska, in jih obrestuje po 4³/₄% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g Iz brdske okolice. V soboto zvečer dne 22. listopada se je v brdski graščini v ječi obesil znani »Kozlarjev Francelj«. Bil je v preiskovalnem zaporu radi — posilstva. Tak žalosten konec življenja ni nenavaden pri ljudeh, ki se udajo šnopsu. — Volitve, ki se nam sedaj bližajo, povzročajo v naši okolici veliko hrupa. Toda naši ljudje so že toliko pametni, da bodo vedeli, koga bodo volili. Živela slovenska ljudska stranka, nas ne bo vlovila liberalna zanjka! Za nas kmete le S. L. S. dela! Le Lavrenčič in Krek sta naša kandidata!

g Bohinjska Bistrica. Volilni shod. Ob ogromni udeležbi 150 posestnikov je priredil danes v nedeljo volilni shod naš stari prijatelj in bivši župnik g. Piber. Uvodoma je omenil, da se je pri nas izobrazil za poslanca, ko je v svojem desetletnem župnikovanju delal tudi za telesni blagor lepe bistriške občine. Ne pride se nam ponujat, temveč v imenu občanov je ves občinski odbor izrazil željo in prošnjo, da kandidira. Brez sovražnikov seveda tudi ni. Po bistriških nekaterih liberalnih gostilnah se mu predbaciva, da je ljudem v škodo posredoval pri odkupu sveta za železnico. To je laž. Ravno nasprotno je reš. Na vsej progi od Trsta do Dunaja je železnica po njegovem posredovanju ravno Bohinjcem svet najdražje plačevala. Z mirno vestjo pride sem, da da račun. Delal je za vse svoje volilce četrte kurije, za kmeta, železničarja, za najvišjega do zadnjega hlapca. Pri vseh kmetijskih vprašanjih je imel pri odsekih poročilo v prid kmetu. Da se je planinarstvo, paš-

ništvo, ta glavni vir Bohinjcev, tako zboljšalo, to je njegova zasluga. Na Bistrici so dobili lastno premovanje konj. V veliko korist kmetu je tudi, da mora vsak svoj svet sam zagradi, to tako važno postavbo je sam izdelal. V jedrnatih besedah je ovrgel vse laži, ki se trosijo po liberalnih Ribnikarjevih letakih »Mi sami in samo mi«. Pozivljal je navzoče, naj se vsak izmed delavcev, železničarjev, kmetov oglasi, ter mu naj v obraz, ne za hrbtom pove, če ni vseh pet let delal v njihov prid. Nikdo se ni več oglasil, temveč navzoči so govorniku glasno pritrjevali ter s tem pokazali, da jim je prav iz srca govoril. Domači g. župnik se mu zahvali za lepo poročilo, ki nam priča neumorno delo našega poslanca, in smo prepričani, da je storil več kot svojo dolžnost, mi pa storimo vsaj to, kar smo dolžni ter dajmo svoj glas g. Piberu. Z navdušenim »živio« na poslance se je zaključil tako lep shod. — Zadnje dni smo imeli jako imenitne love na divjega kozla v našem triglavskem pogorju. Po mnenju večakov v celi državi naši ni tako zanimivega lovskega okrožja kot je ravno pri nas. Zato pa imamo vsako leto tudi tako visoke goste. Škoda, da turisti ne izrabijo teh krasnih poznojesenskih dni. Naše gorsko pečevje je tako kristalno čisto, da se s prostim očesom razloči vsaka zarezca. Zrakoplovec, ki je zadnjič iz Gorice mimo nas letel na Dunaj, je zatrjeval, kakor smo brali po dunajskih časopisih, da je bila na vsej tej dolgi poti najkrasnejša partija nad Bohinjskim jezerom. Pač čudovit mora biti pogled iz višave na našo divno bohinjko panoramo, to čarobno bajno kraljestvo Zlatoroga.

g Dob. Česa si liberalci v volilnem boju ne izmislijo! Poslušajte: Bilo je na nedeljskem shodu, ki so ga imeli pri nas liberalci in kamor so zbornali vso liberalno zalego od Domžal pa do Črnega grabna. Dolfe Ribnikar je na tem shodu silno rohnel zoper premovanje živine. Ravno tako zabavlja zoper to naš kmečki prijatelj, krtinski učitelj Šmajdek. Prikimava mu pa znani liberalni mešetar Anton Pangre iz Krtine. Deželni odbor se trudi za pozdigo živinoreje po naši deželi, zato dobivajo živinorejci, ki imajo lepo živino, takozvano premijo. Liberalci so sovražniki kmeta, zato besne zoper premije in zoper podpore za živinorejo. Liberalni naprednjaki jim pa prikimavajo. Kadar je pa razpisano premovanje, takrat se pa pulijo za premije. Še se spominjamo, da smo videli liberalce, kako so gonili svojo živino v Krtino. Mar ni res, Kuhar, mar ni res, Tone Pangre? Ali ste drugi liberalci že to pozabili? Seveda, vi bi radi, da bi samo liberalci dobivali premije. O saj jo poznamo tisto grdo liberalno nevoščljivost, ki vidi in pozna samo sebe. Kmetje, volilci! Če niste sovražniki svojega napredka, če niste res popolnoma slepi in gluhi od liberalnih čenč, če vam je svoj lastni blagor pri srcu, potem obsodite ob dnevih volitve libe-

ralne kričače. Če pa sami svoj stan sovražite, potem pa volite liberalce, pa se nad krivicami, ki vam jih bodo delali, nikar ne pritožujte!

g Shod liberalcev v Dobu. Adolff Ribnikar predstavlja po brdskem okraju kandidata Slokarja. Preteklo nedeljo ga je imel pri nas. Shod se je vršil na prostem, dasi ni bil kot tak naznanjen. Da je bilo število liberalcev večje, so jih nagnali skupaj do Krašnje do Domžal. Pa čudno: niti v svoji močni dobski trdnjavi se liberalci ne čutijo varne. Čuvati so jih morali orožniki. Pa ne, da bi vas bilo strah? Saj ste nekaj o strahu pisali po svojih vabilih. Pa k shodu. Mešetar Tone Pangre predlaga za predsednika Ivana Kuharja iz Doba. Besedo dobi najprvo kandidat Slokar. Povedal je, da ne kandidira kot kandidat nobene stranke, ampak kot kandidat zaupnih mož. O ti ljuba nedolžnost Slokarjeva! Kot kandidat zaupnih mož? Kakšnih pa? Kuharja, Šmajdka, Kremžarjevega Jožeta, Jos. Zarnika i. dr. Kdo so pa ti? Liberalci. Kdo te pa vodi po shodih kot Bošnjak medveda? Adolff Ribnikar. Ime pove vse. Ta družba pa tudi pove, da je Slokar tič liberalne baže. Kaj pa hočete še več? Ribnikar zna pa svoj govor že domalega iz glave. Kar je čenčal drugod, to je pogreval tudi pri nas. O zadolženi deželi, o popravi deželnega dvorca, o deželnih živinorejcih zavodih, o vodiški Johanci, o dr. Kreku. Stare laži, stare čenče. Obregnil se je tudi ob kaplanovo pridigo, v kateri je omenjal, da liberalci vedno nastopajo za razdružitev krščanskega zakona. Prav brihtno je pristavil, da se o tem govori v državnem zboru, ne pa v deželnem. Dolfe, ali morda liberalci svoje nazore in svoje prepričanje od Ljubljane do Dunaja izpreminjate? To bo pa nekaj novega! Zopet je nekaj strahu zraven. Pa naši ljudje že vedo, da liberalcem ni nič verjeti, če pa naprednjaki tega še ne vedo, jih pa prav odkritosrčno pomilujemo.

g Moravče. Liberalni shod v Moravčah je bil nad vse »veličasten«. Oštarski je s kolesora letal in se potil, da je raznosil vabila, pomagala sta mu seveda tudi Lavrač in neizogibni krojač Slibar pri razdajanju vabil. Zastopana je bila zlasti občina Velika vas po svojem županu, vsi drugi, ki količkaj pomenijo, so seveda manjkali. Nastopil je kot govornik Slokar in tako razvnel vse poslušalce, da so se, ko so se vračali od shoda, vsi smejali. Vseh poslušalcev, ki so prišli, z Domžalci vred je bilo 59, za oba financarja pa še ne vemo, če sta se tudi udeležila. Ker smo udeležence šteli, zato so Oštarski, Pangretov Tone, Lovrač in mlekar po večkrat šli ven in noter, da bi bilo število večje. Med poslušalci na liberalnem shodu pa nismo opazili niti enega človeka, na katerega bi naše ljudstvo kaj dalo. Sicer je pa dobro, da se poznamo.

g V Nevljah pri Kamniku vršil se je v nedeljo dne 23. novembra v cerkveni dvorani dobro obiskan volilni

shod, kateremu je predsedoval župan g. Ivan Skofic. Pazljivo so poslušali pričujoči volilci skoro poldrugo uro trajajoči govor deželnozborskega kandidata, preč. g. dekana Ivana Lavrenčiča, v katerem je poročal o plodonosnem in ljudstvu koristnem delovanju zastopnikov S. L. S. v deželni zboru v pretekli dobi in zavrnil nesramne napade liberalne in socialdemokratske stranke na g. dr. Ivana Šusteršiča in dr. Ivana Kreka. Na predlog g. župana, predsednika shoda, je bila od pričujočih volilcev enoglasno sprejeta kandidatura g. dekana Ivana Lavrenčiča in dr. Ivana Kreka. Tudi liberalna in socialnodemokratska stranka sta hoteli nekaj slepomišliti v naši občini, toda vsa čast gostilničarju, ki ni hotel dati prostora za prodajanje liberalnih in socialnodemokratskih neslanosti in laži. Žal, je tudi v naši občini nekaj zaslepljenec, ki se dajo voditi za nos kamniškim liberalcem in verjamejo lažem liberalnih časnikov, ki se jim vsiljujejo od kamniških liberalcev. Toda upajmo, da se jim odpro oči, da spoznajo, kje so njihovi prijatelji. Volilci, možje in fantje, pokažite na dan volitve, da veste, kolike važnosti so volitve, da ste na straži in da ne pustite, da bi se gnjili in propadajoči liberalizem vgnjezdil v naši občini. Proč pa tudi s socialno demokracijo!

g Z Bleda. Gradnja vodovoda na Bledu napreduje. Kmalu bo cel Bled s cevmi preprežen. Sedaj so položene cevi do Mallnarja. Jarke kopljejo že tudi na Mlinem. Pred »Toplicami« so zadeli na kamen v daljavi 30 m. Tudi električni drogovi se začno ta teden postavljati. Blejci bomo z veseljem volili pri sedanjih volitvah poslanca S. L. S., ki ne zna samo obljubljeni, ampak tudi kaj narediti. Za vodovod in elektriko je še Repe tako navdušen, da bi gotovo volil s S. L. S., če bi ne bili gospod dr. Hočevnar preveč hudi. — Poročil se je 24. t. m. na Brezjah g. Vinko Marolt z g. Ivano Marolt. Zvestemu in odločnemu pristašu S. L. S., dolgoletnemu cerkvenemu pevcu, vrlo marljivemu članu naših društev naše najiskrenejše častitke! — Zlato poroko sta obhajala 17. t. m. Miha Avsenik in njegova žena Marija na Otoku. Bog daj vrlému paru še dolgo življenja in obilo zdravja!

g Drtija. Liberalna grdobija. Češka iz Drtije, znan liberallec, je obdolžil neko žensko tatvine, za kar jo je skupil, ker je moral preklicati. Takí so naši liberalci. Opozarjamo na preklic zadaj v tej številki.

g Cerklje pri Kranju. Dne 21. novembra je bil oddan za 5 let lov v cerkljanske občine za vsoto 1602 kron. Lov je zdražil c. kr. profesor Jožef Jenko iz Trsta, ki je cerkljanski rojak. Prejšnje dobo je lov prinašal občini le 800 kron. Lep uspeh lovske družbe, ki se je osnovala na jezo Hribarjevega gostača in zgornjebrenškega očka. Pri nas je prodajal Matevž Kern ostudno knjižuro, tiskano v Učiteljski tiskarni, o vodiški Johanci. Od kdaj ima pa on to dovoljenje? Gospodje orožniki, ki poznajo

sicer tiskovni zakon, se bodo gotovo potrudili, da pade v roke pravice tudi Kern. Sploh pa šepete ljudi po Cerkljah čudne reči o Kernu. Pravijo, da je on le navaden branjevec, kar je tudi čista resnica, in da ima popolnoma brez pravice na tabli napis »trgovina«. Sploh pa naj velja geslo: svoji k svojim! Repnik in Eržen imata dobro blago po primernih cenah in ga smeta tudi prodajati. — Radi motenja bogoslužja sta v preiskavi naročnika »Slovenskega Doma« Gabrov fant in pa Tomažek iz Pšate. Med branjem Pastirskega Lista o izseljevanju sta se ta dva v cerkvi tako vedla, da so se okoli stoječi kar zgražali. No, Tomažek, pete že lahko brusiš okoli in pošiljaš v »Dom« dopise s pozivom: »Mož, pokonci glavo, orožje imaš v roki in to je glasovnica!« A glasovnica za te volitve bo pa le ostala v tvoji roki za večni spomin, kako se v cerkvi obnašati ne smeš.

g Moravče. Volilno gibanje je postalo silno veselo. Vse že težko pričakuje konca, zlasti pa neumni liberalci, ki se veselo zmagajo — po hrbtu seveda. Gotovo se bo oglasil v tej ali oni hiši tudi Oštarski. Zimsko delo se je začelo, pripraviti bo treba drv, za steljo bo treba poskrbeti, zato priporočamo, da ga vzamete v tabrh, morda bo naredil toliko, da si vsaj sam zasluži kruh, da ne bo treba teti skrbeti zanj. Po volitvah bo namreč tak revež, kot je bil do zdaj, ko ga ne bodo več potrebovali; zdaj jim je dober za raznašanje plakatov, vabil itd.

g Predoslje pri Kranju. Opozoriti moram na neki škandal, ki je po naši lepi dobri fari raztresen in že precej dobro vkoreninjen, to je žganjepitje pri mrliču. Zadnjič se je pa še nekaj drugega zgodilo, kar bi se pri mrliču ne spodobilo, namreč: Jožef Mubi, p. d. Pratar je prav pridno razlagal vodiške čudeže iz tiste nesramne knjižice, tisto liberalno cunj »Dan« je pa dal dekletom pri peči, da so ga brale prav pridno. Kam je torej Pratar zašel in kaj ga je k temu pripeljalo, saj se je včasih štel za vzornega moža! In čuditi se je, da si je upal on kaj takega storiti, saj je bila vsa družina navzoča pri Johanci v Vodicah in tudi njegova žena in sestra Johanca in še spomine so prinesli domov!

g Iz poljanske doline. Radoveden, kako je kaj po poljanski dolini zlasti sedaj ob času volitev, sem stopil ob priliki nekoliko po dolini. Nasprotniki delajo na skrivnem in čakajo zadnjih trenutkov, da takrat nastopijo z vsemi svojimi sredstvi, lažmi in zvijačami. Vendar imamo upanje, da se Poljanci ne bodo dali zapeljati, ampak bodo volili s stranko, ki je do sedaj delala za kmeta in ki bo delala tudi v bodoče in delala tudi za poljansko dolino, ako bodo šli poljanski možje zanj v boj in na volišče. — Največ skrbi povzročajo volitve menda znanemu Janezu Dolinarju, ki noč in dan s svojimi svetovalci kuje načrte, kako bi uničil klerikalce. V dosEGO svojega namena se ne boji nobe-

nega sredstva. V ta namen je razpečal menda okrog 200 brošur o »Vodiški Johanci«; dobili so jih v roke in brali celo šolski otroci. Sploh si je ta nesrečni človek vzela za življensko nalogo, da mora iztrgati iz src mladih ljudi zadnjo iskrico vere in poštenosti. Zatosil je v poljansko faro okrog 50 »Slov. Domov«; usiljuje jih vsakemu in mladina bere in požira umazane in svinjarske podlistke in protiverske članke. Posledice se že kažejo in se bodo še vedno bolj kazale: nepokorščina nastproti staršem, sovraštvo do cerkve in vsega, kar je v zvezi z vero, razuzdanost, pretepi itd. O stariši, zlasti vi očetje, koliko časa boste še pustili, da vam bodo vaši »prijatelji« zastrupljali vaše otroke? Zdrinite se, če ne bo prepozno! Ven iz vaših hiš z umazaniam časopisjem, če ste še kristjani in če vam je kaj na tem, da ostanejo tudi vaši otroci še pošteni in krščanski! Ker pa mladina dandanes hoče brati, zato naročite dobrega krščanskega časopisja, če nočete, da bo rod, ki sedaj raste in dorašča, popolnoma podivjan. Samo ljudstvo, ki je verno, je v resnici srečno, le tako ljudstvo ima bodočnost.

Zato Poljanci, če hočete dobro sebi in svojim otrokom, preč z umazaniam časopisjem! Čitatelji »Domoljuba«! povejte to svojim sosedom in znancem in agitirajte povsod za dobro časopisje, zlasti za »Domoljuba«. In sedaj ob volitvah dajte svoje glasove onim, ki bodo branili vašo vero. Na dan, na plan, možje iz poljanske doline in poljanskih hribov!

g Katoliško politično društvo za radoljiški okraj je na svojem 19. občnem zboru, ki se je vršil dne 9. t. m. pri Basteljnu v Radovljici, sklenilo, pomnožiti število društvenih odbornikov od 10 na 14, da je tako ves veliki okraj zastopan v odboru. Odbornikom za novo poslovno dobo so bili izvoljeni sledeči gg.: J. Arh, župan v Bohinjski Bistrici, dr. Iv. Benedik, okrožni zdravnik na Bledu, J. Burja, župan na Bohinjski Beli, A. Cvenkelj, župan v Ljubnem, K. Čerin, župnik na Bohinjski Beli, Iv. Finžgar, župan na Breznici, J. Jakel, župan na Dovjem, J. Jan, župan v Gorjah, A. pl. Kapus, župan v Kamni gorici, J. Krivic, delavec na Jesenicah, J. Lavtižar, posestnik v Kranjski gori, kanonik J. Novak, dekan v Radovljici, Iv. Piber, župnik v Gorjah, vit. Jos. Pogachnik, državni poslanec v Podnartu; — namestnikom sta bila izvoljena Iv. Markeš, hotelir v Bohinjski Bistrici, in V. Resman, posestnik v Radovljici.

g V Slapah pri D. M. v Polju je krojač, ki sicer rad skriva svoje liberalno mišljenje, pa vselej se mu ne posreči. Na sestanku poljskih liberalnih zaupnikov se je hvalil, da ima vse Slape za seboj in da bo razen par mož vse volilce pridobil za liberalnega kandidata. Slapljani, ali se boste res temu možu, ki se je od drugod k vam priselil, dali komandirati, da bi liberalno volili? Menda ja ne! Če bo ta mož kaj sitnaril pri volitvah za liberalce, pokažite mu odločno, da znate sami misliti

in prav nič ne potrebujete njegovih svetov in bahanja.

g Selca. V nedeljo dne 16. novembra smo imeli volivni shod. V »Društveni dvorani« se nas je zbralo lepo število mož in fantov volilcev. Z veselo pozornostjo smo sledili poročilom naših kandidatov drž. poslancev Jarca in Demšarja. Vse ogromno delo naše S. L. S. nam jasno govori, da je pri nas edino ona res katoliška, slovenska in ljudska stranka in prepričani smo, da bo v naši lepi selški dolini le malo mož in fantov, ki bi hoteli deželno gospodarstvo naše lepe slovenske katoliške dežele prodajati tujemu, mednarodnemu, brezverskemu liberalizmu. Razšli smo se s soglasnim sklepom, da pride mo na volišče za kandidate S. L. S.

g Tržiške novice. Dnevno zavetišče, ki ima svoje prostore v lastni hiši na Skali, je blagoslovil minulo nedeljo g. stolni kanonik dr. Gruden iz Ljubljane. V zavetišče se bodo sprejemali otroci, ki obiskujejo šolo ali otroški vrtec. Pod nadzorstvom sester križark, ki so se tu naselile, bodo prebili čas po šoli do večera. Za mal denarni prispevek bodo dobivali tudi opoldansko hrano in malco. Zvečer pa bodo podučevali setre dekleta v ročnih delih. S tem bo ustrezno v prvi vrsti našemu delavstvu.

g Iz tržiškega okraja. Znamenje, da so volitve predurmi, so letaki, katere liberalci pošiljajo v kuvertah posameznim volilcem. Liberalni zaupniki so prepisali volilne imenike in na te naslove pošiljajo svoje laži. Večinoma međeje pametni možje te lumparske očitke S. L. S. v peč. kamor spadajo. Da bi naše pošteno ljudstvo verjelo nesramnim obrekovalcem in lažnjivcem, je nemogoče. Po Kovorju, Križah in tržiški župniji so nagromadili cele kupe teh letakov. Prišli so po pošti iz Begunj. Po drugi strani pa rdečkarji vsiljujejo svojo »Zarjo« med kmete, da bi jih preslepili za nekaj glasov. Toda ne bo šlo, kmetje so že toliko previdni, da ne bodo dali svojih glasov največjemu sovražniku svojemu — socialni demokraciji. Kar je pametnih mož in fantov v tržiškem sodnem okraju, in teh je velika večina, ne bo volila tistih liberalcev, ki pravijo kmetu, da je polbaba, da je zateleban, zabiti kakor žamorec, da je nečedna druhal, ki je prilezla iz farovških hlevov in svinjakov, in druge podobne nesramnosti. — Dne 1. decembra bomo zapisali na glasovnico: Ivan Piber, župnik v Gorjah, dne 9. decembra pa: Ivan Zabret, posestnik na Bobovku, in Franc Demšar, državni poslanec na Češnjici.

g Iz Žabnice. Pri nočnem pretepu predzadnje nedelje dne 16. t. m. v Dorfarjih je bil smrtonovarno pobit Peter Benedičič iz Crngroba, neki drugi udeleženec domačin pa je bil nevarno zaboden. Preklicani alkohol! — Dotični mož, o katerem je pred nedavnim poročal »Slovenec«, da je baje s svojo ženo grdo ravnal, ki je potem v bojnišnici v Ljubljani umrla, ni iz Spodnjega, ampak iz Zgornjega Bitnja. Toliko res-

nici na ljubo. — Pri deželnozborskih volitvah bomo volili kandidate S. L. S., ker vemo, da le ta stranka nam more dati, kar želimo v narodno-gospodarskem oziru. Pri volitvi v splošni kuriji v ponedeljek dne 1. decembra bomo oddali listke z napisom: E v g e n J a r c, državni poslanec v Ljubljani, za volitev v kmečkih občinah v torek dne 9. decembra bomo pa napisali na volilni listek: Franc Demšar, državni poslanec na Češnjici, in Ivan Zabret, posestnik na Bobovku. Ti so bili že doslej naši deželni poslanci in naj bodo še v prihodnje, saj so doslej dobro zastopali interese volilcev in uspešno delovali za nje. Kdor se hoče o tem prepričati, naj bere knjigo »Dejanja govore«. Vsega pa itak nihče ni še nikoli dosegel za nikogar. — Knjižica »Slovenski liberalizem v pravi luči« ima t r a j n o veljavo. Zato jo treba spraviti in večkrat prebirati. Bo še čestokrat prav prišla proti liberalcem.

Dolenjske novice

n Bloke. Drobničeva zadeva je torej vendar enkrat pojasnjena od najmerodajnejše strani. Toliko je bilo govorjenja in še več namigavanja zlasti od liberalne strani. Ko se je zvedelo, da za zahtevo državnega pravdnštva ni pravzaprav nihče vedel, zakaj se gre. Pa liberalci so jo kmalu pogruntali. Veselja so si meli roke in v sovrastvu do Drobniča so kazali režeč se svoje zobe, češ: No, sedaj pa ima, uničen je, v preiskavi je, nič več ne bo mogel kandidirati. Runarski Klobasar je že za gotovo vedel, da mu ne »fali« štiri ali pet let zopora. Pa kaj je bilo? Lansko spomlad smo imeli občinske volitve, pri katerih so liberalci propadli na vsej črti. Vsled tega razkačen, prišel je »Johan« Šega iz Ravnov s svojimi prijatelji po že sklenjenih volitvah gledat volilne zapiske, katere mu je občinski tajnik — proti vsem postavam — tudi pokazal. Ko pa vstopi župan Drobnič v pisarno in vidi, kaj se godi, zapodi liberalce ven, narkar Šega izjavi: »Sedaj pa že vidim, da ste res goljufali pri volitvah, ker ne pokazete zapisnikov.« G. Drobnič tega ni mogel in ni smel mirno prenesti, in ker ga je Šega že večkrat žalil, je sklenil, da spravi zadevo pred sodišče. Ko pa je odhajal iz pisarne, so ga spodaj v veži Šega in njegovi tovariši jeli prositi, naj ne gre tožiti. »Obesil se bom, takoj na onole lipo se grem obesiti, če mi ne odpustite,« je govoril Šega. Vsled tega in vsled mnogih prošenj se je g. Drobnič slednjič udal pod pogojem, da Šega preklicuje vse žalitve pred cerkvijo in plača 200 K v strankine namene. Razšli so se. Pa kaj je storil Šega? V zahvalo, da mu je g. Drobnič prizanesel, je šel — skoro gotovo našuntan od drugih liberalcev — in ovadil državnemu pravdnštvu, češ da je Drobnič

kot župan izsiljeval od njega denar. Uvedle so se poizvedbe, preiskave pa ni bilo. Poizvedbe so dognale, da je Šegova ovadba le nov pojav liberalne zlobe in nov poizkus bloških liberalcev vreči našega Drobniča. Vsa stvar pa tudi dokazuje, da liberalci ne zasluži nobenega prizanašanja. Zato jim pri prihodnjih volitvah v glasovnicami pokažimo, kam spadajo. — Kakor smo zvedeli, ne bo nič s kupčijo, ki se je sklenila med občinskim in posojilničnim odborom glede stare šole. Lah s Studenca, ki mu ni prav, da ima izobrazovalno društvo v imenovani hiši svoj prostor, je nabral nekaj podpisov in se pritožil. Deželni odbor mu je ugodil, ker menda seja ni bila pravilna, ko se je kupčija sklepala. Posojilnični odbor je s tem baje zadovoljen, ker se mu zdi hiša predraga za 4000 K. Kaj bo sedaj s tem razbitim poslopjem? Pred par leti je posojilnica ponujala 6000 K, letos 4000 K, sedaj pa najbrže občina še toliko ne bo dobila zanjo po zaslugi raznih razdiračev.

d Draga. V četrtek 20. t. m. ob 3. uri popoldne je začelo goret pri g. županu Muhiču na Travi št. 18. Ogenj je v kratkem času vpepelil trem gospodarjem št. 18, 17, 16 hiše in gospodarska poslopja, krmo, žito, vozove, obleko itd. Ljudje so komaj sebe rešili in živino. Strehe so bile krite z deščicami, zato je tako naglo gorelo. Prebivalci teh hiš so prišli v veliko nesrečo in revščino — ni strehe, ni hrane, ne obleke, ne krme za živino — zima pa predurmi. Zavarovani so bili za majhne svote. Treba je hitre pomoči. Župni urad v Dragi via Rakek lepo prosi usmiljena srca darov za uboge pogorelce. Zgorela je tudi hiša št. 15, ki je bila last posojilnice v Travniku. Zažgali so najbrže otroci s cigaretami, pa se ne vé. Čigavi.

d V Leskovcu pri firarju se je zadnje nedeljo prikazal liberalni kandidat Kožar. Mož je pohleven in pravi, da je neodvisen, pa le visi na škricih dimnikarja, ki je govoril o oduštvu, a je pozabil povedati, koliko tisoč kron je že »zaslužil« pri kmetih! Poleg naših je bilo na shodu cel tucat liberalcev, na peči nekaj otrok in sosedova Ančka, kateri se je čudno zdelo, da imata dva liberalca skupaj samo tri oči. Pravijo, da bi rada »izvolila« oba. Mi bomo pa pisali na glasovnice: Ivan Hladnik, župnik in državni poslanec na Trebelnem!

d Popotnik iz mirnske doline. Dosti sveta sem že videl, ampak nikoli še tako surovih, podivjanih liberalcev kot so v Št. Janžu. Ustavil sem se v Št. Janžu pri Repovšu, kjer je bilo nekaj ljudi zbranih, seveda so reševali politiko. Kar pride notri mlad fant in nič hudega sluteč vpraša, če imajo kaj prešičev naprodaj. Na vprašanje »odkod si« pove, da je od Trebnjega. Kakor bi v gnezdo dregnil, so planili pokonci in vpili: »Tam ste večjidel sami klerikalci, povej, kaj si pa ti.« Fant je odšel, nič kupil in liberalci v Št. Janžu bodo liberalne prešiče sami jedli. Jaz

pa rečem: »Srečno pot surovina šentjanška, kadar boš klobase kuhala ali pekla, pa deni še sebe zraven, da ne boš več tako surova!« — Flajsov oče okoli pravijo, da se lažem. Nisem se zlagal, ampak zmotil in tu popravim: V Flajsovi gostilni nimajo »Svobodne Misli«, ampak »Slovenski Dom« in še eno tako liberalno capo. — V Gabrijelih sem videl zelo verne ljudi, pobožni so postali, čudeži vodiške Johance so jih izpreobrnil, pa nič čudnega, njihov misijonar je zelo goreč in vnet človek. — Po Malkovcu pa fantje niso kaj pošteti! Cele noči rogovilijo in pijó, potem se pa ljudje čudijo, zakaj vendar orožniki vedno tja zahajajo. Fantje, več vere pa pameti; olike se pa ne pojdi v št. Janž učiti! — Kam pride naš kmet, če je liberallec! Prišel sem v trojiških hribih v hišo. Gospodar, navađen gospodarček, je poslušal, kaj je brala mala deklica v »Domu, pa še drugega je klical, naj gre poslušati! Takrat se mi je pa zdelo, da ta oče ne zasluži tega imena. Ker noben oče ne more tako globoko pasti, da pohujša otroka, mu vzame vero in vlije sovraštvo do vere. No, sodba božja se nad takim očetom že zbira! — Liberalčki v Mokronogu in iz okolice so imeli shodek na tihem, prihodnjič bom povedal par imen, da ne bodo naši ljudje podpirali takih zaupnih glav. Liberalčki naj delajo in strežejo liberalcem, naj tam vsiljujejo svoje slabe izdelke, ne pa nam! Sram ga naj bo, izdajalec je, kdor še dandanes podpira liberalca! Ti ljudje se norčujejo iz vsega, hinavsko govore posebno, ko dela ali dobička iščejo, potem pa žive v neveri, opljujejo vse, ko pa kaj po grbi dobe, se derejo kot star maček. Ljudstvo, spoznaj že enkrat in pomeđi! Na svidenje naši volilci 1. in 9. decembra. Največjo in najlepšo zmago zmagajte! Dol z liberalizmom! Živela S. L. S.!

d Volilni shodi S. L. S. v Belokrajinu. V nedeljo sta se vršila volilna shoda v Starem trgu v Poljanski dolini in na Sinjem vrhu, na katerih sta govorila kandidata Dermastia in Michelčič. Razpoloženje med volilci je izvrstno.

d Šmartno pri Litiji. Ravnatelj kmetijske šole na Grmu g. Rohrman je predaval 23. t. m. v »Društveni dvorani« o krmiljenju živine zlasti v zimskem času. Podal je mnogo vporabnih naukov in migljajev v poljudnem govoru. Gosp. predavatelj je tudi obljubil, da pride še to zimo predavat tudi o krmiljenju prešičev. Takrat pa naj pridejo poslušati posebno naše gospodinje. — **Martinov semenj** 16. t. m. je bil prav dobro obiskan. Živine je bilo toliko, kakor dosedaj še nikdar. Kupčija je bila srednja. — Štiri vagona Tomaževe žlindre je posredovala tukajšnja posojilnica posestnikom, ki so začeli bolj umno oskrbovati svoje travnike in košence. — **Za gospodinjski tečaj**, ki se bo pričel meseca decembra, se je zglasilo 21 deklet. — **Sv. Martina** na konju nad glav-

nim vhomom v župno cerkev je ravnokar dovršil umetni slikar g. Jebačin, ki slika sedaj še evangeliste in Kristusa za prižnico. — **Pevski in glasbeni koncert** priredi tukajšnje izobraževalno društvo pod vodstvom g. organista Rusa na čast sv. Ceciliji v nedeljo 30. t. m. Spored je zanimiv in raznovrsten. S to prireditvijo se izpopolni izobraževalno delo društva, ker ravno petje in glasba blagodejno vpliva na človeka. Zato je upati obilne udeležbe. Vstopnina navadna. — **Občni zbor kmetijske podružnice Šmartno** — Litija bo v nedeljo 14. decembra ob pol 3. uri popoldne v »Društveni dvorani«. Stari in novi člani se vljudno vabijo k zborovanju. — **Zidava prepotrebne ubožnice**, ki naj bi bila obenem občinska hiša, je prišla na razgovor pri občinski seji dne 23. t. m. Izvolil se je poseben odsek, ki naj bi brez posebnega obremenjenja občine skušal uresničiti prepotraben načrt. Ubožci in občina, ki mora sedaj šteti lepe svote za reveže v tujini, bi bili na boljšem. — **Tukajšnji podjetni tovarnar** z usnjem g. Franc Knaflič in njegova gospa soproga sta obhajala dne 20. t. m. tridesetletnico svoje poroke. — **Da se ne bi cepili glasovi** o volitvah dne 1. in 9. decembra, zapišite na svoje glasovnice tale imena: 1. decembra: dr. Ivan Zajec, deželni odbornik v Ljubljani, dne 9. decembra pa: Franc Košak, župan na Grosupljem; dr. Evgen Lampe, deželni odbornik v Ljubljani; Ivan Vehovec, župan v Žužemberku. Pomagajte z vašimi glasovnicami do zmage vašim prijateljem in k porazu lažnjivega in gnjilega liberalizma! Ne dajte se begati ne od domačih, ne od tujih mešetarjev, ki vam priporočajo kakega kandidata iz domače fare, ker vse to je liberalna sleparija, ki bi rada glasove razcepila! — **Miklavžev večer** priredi tudi letos izobraževalno društvo v petek zvečer ob pol sedmih v Domu. Pripeljite otročiče pogledat, če se je Miklavž že kaj postaral. Če pa mislite otroke priporočiti Miklavžu, se pa zglasite prej pri g. Bricu v Litiji ali g. Drčarju v Šmartnem.

d Iz Žužemberka. Z glavami so majali naši ljudje, ko so brali v »Domoljubu«, kako se je na petkovi veselici poslavljajal od nas uradnik Ribnikar. Gg. uradniki se ravno sedaj v državnem zboru potegujejo za to, da bi jim okoli 40 milijonov k plači primaknili, tu pri nas pa morajo celo na postne dneve krotati, da zapravijo denar! Pa tudi gostilna, kjer se tako zaničujejo cerkvene zapovedi, si ne bo pridobila božjega blagoslova; že marsikdo, ki je včasih ob petkih otepal meso, nazadnje še neslanega kropa ni imel. — Našega g. notarja so menda Ribnikarjeve klobase tako veliko stale, da se boji za svoj obstanek. Zakaj pred kratkim je raznim možem razposlal svarila, ker so kakemu revčku zastoj spisali kako prošnjo, pogodbo ali kaj

takega, češ da jih bo tožil zaradi oškodovanja njegove pisarne. Mi sicer pomilujemo g. notarja, če ga njegov liberalizem tako »doli nese«, toda moti se, če misli, da bo tako vse prisilil v svojo pisarno, ker je vendar znano, da razen ženitovanjskih pisem sme vsakdo vse listine narediti sam, če le pisati zna. Sicer ima g. notar že sedaj pol preveč strank, če pa jih hoče imeti še več, naj zniža neizmerno visoke tarife in računa vsaj tako, kakor njegov prednik! Čez onega ni bilo nikoli nobene pritožbe, ta pa je začel takoj tako čisto snažiti žepe strank, da so mu hudomušni Krančanje kmalu ime »krtačica« dali. Treba se bo s tem stričkom enkrat temeljito pomeniti, ker so pritožbe čezenj vedno bolj glasne. Morda bomo o tem kaj slišali tudi na velikem volilnem shodu, ki se nam obeta za prvo adventno nedeljo ob treh popoldne v dvorani izobraževalnega društva. Može in fantje volilci iz celega sodnega okraja, pridite v kar najobilnejšem številu na shod! Poročali bodo vsi vaši doosedanji poslanci, ki bodo dali račun o svojem delu ter razvil načrt za prihodnje delo v vašo korist. Videli boste, da so bili zares možje na svojem mestu in z veseljem in ponosom jim boste poslanstvo zaupali tudi za naprej ter precej drugi dan, 1. decembra oddali vsi glasovnice z imenom vašega kandidata v splošnem volilnem razredu, katero ime se glasi: **Franc Jaklič, državni poslanec v Dobropoljah.**

d Škocijan pri Mokronogu. Pri nas je najhujši agitator za propadajočo liberalno stranko — občinski sluga. Sedaj raznaša okrog liberalne plakate, polne laži in hujskanja proti Slovenski Ljudski Stranki, obenem pa tudi neko navodilo, kako naj postopajo liberalni volilci proti klerikalnim občinam in županom. No, to navodilo bo pri nas služilo le našim somišljenikom, da bodo znali postopati proti svojemu liberalnemu občinskemu zastopu, ki z njihovim denarjem vzdržuje najhujšega liberalnega agitatorja. Opozorjamo na to deželni odbor, da naj pouči naš občinski odbor, da občani ne plačujejo velikih občinskih doklad za liberalne agitatorje.

d Iz škocijanskih hribov. Našim hribcem-volilcem zastavimo par vprašanj: Kdo se je boril proti temu, da bi ne bilo ob nedeljah v hribih sv. maše? — Naši liberalci. — Kdo sedaj piše v »Slovenskem Domu« proti sv. maši v hribih? — Naši liberalci. — Kdo je zahteval, da naj se dá Metelkova ustanova Ljubljčanom, mesto da ostane v domači občini? — Zopet naši liberalci. — Kaj so za vas storili naši liberalci? — Nič. — Kdo je kriv, da so pota v naših hribih tako zanemarjena? — Naši liberalci. — Zato proč z liberalizmom.

d Iz šentjanža: »Slov. Dom« zagovarja g. Brceta. Nam je to popolnoma prav. Sedaj vsaj vemo, kakšen možakar je naš g. nadučitelj. Lepšega iz-

pričevala niso mogli dati liberalci g. Brcetu in prosimo ga, da se jim zato uslugo prav toplo zahvali. Mi pa vseeno vztrajamo pri svojem in vnovič ponovimo, da je g. Brce govoril nerresnico, ko je pri seji okr. šol. sveta poročal, da v Šentjanžu ni dobili za učiteljico stanovanja. Seveda ne bomo tega dokazovali »Slov. Domu«, temveč tam, kamor spada ta zadeva. Ako ne bode g. Brcetu to ravno ljubo — naj se zahvali dopisniku »Slov. Doma«, s katerim je v intimni zvezi. Na druge »čvenke« »Slov. Doma«, ne odgovarjamo, je prenemno. — A nce leta okrog kakor brez glave in išče »pusta«, ki ga je šel lansko leto »pokopavati« v Ljubljano. Na misel nam pride prizor, ki smo ga včasih videli po naših vaseh. Na sredi vasi kopa otrok in drugih radovednežev — sredi med njimi — Hrvat z medvedom. Pa je zaklical »tančaj, tančaj medved« in medved se je postavil na zadnji nogi in »tančal« v veliko zabavo gledalcev. Tako nekako se godi pri nas. Brce zakliče »tančaj, tančaj Ance, Kos in drugi.« In ti ljudje — po štaturi že podobni medvedu — začnejo »tančati«, poleg tega pa še zabavljati čez klerikalce. Ljudstvo se pa smeje, najbolj pa še g. Brce sam. — Liberalno učiteljstvo je imelo dne 19. t. m. pri nas sestanek. O čem so ugrabili, nam ni znano, nas tudi ne zanima, a zdi se nam, da so bili na »talarju« čudeži »vodiške Johance«. Svojo visoko oliko in naobrazbo so dokazali s tem, da so šli na Brcetovo povelje na koso k znanemu Ancetu — naj surovejšemu liberalcu — človeku, ki se javno baha s svojim brezverstvom in iz katerega ustni čuti drugega kot klafanje in zabavljanje čez duhovnike. S tem so ti liberalni vzgojitelji dovolj jasno pokazali, kakšni ljudje so jim po godu. Sicer pa od ljudi, ki vzdržujejo »Dan«, itak drugega ne moremo pričakovati. Znan je pregovor: »Gliha skupaj štrihac«. Čudno se nam zdi, da so se vsedli na liberalni lim tudi nekateri pošteni ljudje. Mi stojimo na stališču, da v hišo, kot je Ancetova, ne more stopiti pošteni, krščanski človek.

d Št. Rupert. Shod dr. Lampeta je bil lep. Govoril je o lovskem zakonu, za katerega se je največ trudil poslanec Hladnik, in bo prišel kmalu v veljavo. Po tem zakonu bo zajca vsak lahko pobil, kjer bo delal škodo. Navaljal je zakon o mirovnih sodiščih, ki bo kmete obvaroval velike škode; delo in skrb za povzdigo živinoreje je bilo veliko. Bičal je hinavščino liberalcev in boj zoper živinorejske tečaje in »ljubezen« Ribnikarjevo za kmeta. Cestni zakon in šolski zakon bo kmetu v korist, ker imajo sedaj kmetje sami glavno besedo. Pobil je laži liberalcev o deželnem gospodarstvu in o 60.000 K, ki jih je dr. Šusteršič zapravil. V resnici pa je le 8775 K 18 vinarjev stala poprava sob, v katere pride cesar, ko

pride na Kranjsko. Liberalci torej celo cesarju ne privoščiijo dobre postelje! Oglasilo se je par liberalcev za »mušter«, pa so jo skupili. Ljudje jih že poznajo, da vzamejo radi, a hvaležni niso. Gospod dr. Lampe je obljubil, da se bo v toliko poboljšal, da za liberalce ne bo več zapravljajal. Ljudstvo je bilo navdušeno in le par fantalinov je muziciralo s svojim general-postopačem po shodu. Na dan volitve vsi na delo za Hladnika. — Kandidat liberalcev je znani Zupančič iz Rakovnika. Mož noče biti pameten in noče! Kot kandidat hoče menda delati tako kakor je kot župan v Št. Rupertu, ki je imel takega tajnika, ki je znal krasti. Gospodaril je Zupančič kot župan tako, da je pustil dolga čez 3000 kron, da ubožni zaklad še sedaj ni dobil nazaj ukradenih 200 K. Občina je bila tudi glede delavskih knjižic za veliko oškodovana. Primerjajte te-le številke: Za pose je prišlo lani, ko je bil Zupančič še župan, 3 K 12 vin; letos v istem času, ko on ni več župan, pa 68 kron, in to v štirih mesecih! Leta 1911. — ko je bil Zupančič še župan — se je dobilo za pose samo 72 K; leta 1912. pa on ni bil več župan, pa se je dobilo 228 K. Kam je šel drugi denar, ne vemo — morda bi Zupančič tudi ne vedel, — ali kot možik, kakršnega imajo liberalci, bi pa že moral sam sebe vprašati, če ni dolžan občini povrniti škodo, ki se je pod njegovim županovanjem napravila. In tak mož hoče biti za poslanca?

d Turjak. Semenji v Turjaku se vrši nanesto 30. t. m. dne 29. t. m., to je v soboto. — Županstvo občine Turjak.

d Iz Tržišča na Dolenjskem. V nedeljo, dne 23. novembra, po prvi maši je priredila S. L. S. v društveni dvorani volilni shod, na katerem je v dvehurnem govoru poročal naš zasluženi poslanec dr. Evgen Lampe o delu Slovenske Ljudske Stranke v deželnem zboru in odboru. Poslušalci, katerih je bila polna dvorana, so z zanimanjem sledili govornikovim izvajanjem. Shod je izrekel zaupanje S. L. S. Po shodu se je g. deželni odbornik razgovarjal z volilci, ki so mu polagali razne prošnje. Tržičanje pa skrbite, da bodete dne 1. in 9. decembra pokazali, da ne capljate več z nazadnjaškim liberalizmom, temveč pokažite, da ste svobodni s svojim prepričanjem, ne pa sužnji surovega liberalizma.

d Velike Lašče. Odkar so postale Lašče trg, se vedno plazi nesreča okrog njih. Poleti je na treh krajih gorelo; v Retjah je požar povzročil trem gospodarjem okoli 20.000 kron škode. — V noči 13. novembra je silen vihar močno poškodoval v več vaseh strehe, prestavljajal in prevračal je kozolce, podružnici sv. Roka pa je odnesel kapo — streho na zvoniku. — Predsedniku Izobraž. društva, g. Antonu Škulj, je umrla občespoštovana mati Marija Škulj. — Na Bambčevem se je pojavil tifus (vročinska bolezen). V eni hiši je zbolelo na tej nalezljivi bolezn 7 članov družine Antona Grebenc. Farani

v Vel. in Malih Laščah ter na Rašici so nesrečni družini priskočili na pomoč z milodari, kar jim Bog povrne! — Deželnozbornske volitve so tu. Topot je vodstvo S. L. S. popolnoma ugodilo našim željam in nam postavilo za kandidate može, kakor si jih že dolgo želimo: Antona Jaklič, državnega poslanca v Dobropoljah; Karola Škulja, kaplana v Ribnici in Antona Lovšina, posestnika v Jurjevici št. 31. Ti so naši kandidati in te bomo volili, četudi se g. Pucelj s svojo kompanijo na glavo postavi in še večje plakate pošlje in še bolj ganljivo čez »farsko« vlado in »farske« mogotce pridiga. Mi kmetje znamo tudi s svojimi glavami misliti in prav dobro izprevidimo, da je bolje za nas, če se držimo duhovnikov in cerkve, kakor pa liberalnih listov in gostilen. Ni nam treba, da bi nas hodili učiti ljudje, ki jih komaj vsake kvatre enkrat v cerkvi vidimo in ki vso svojo učenost iz prepovedanih svobodomiselnih časnikov zajemajo. — Liberalci, ki se svojega pravega imena sramujejo in se izdajajo za »neodvisne kmetes«, čeprav jih le liberalno časopisje priporoča, so postavili: gg. Puceljna in Merhar Naceta, oba stara znanca, propala kandidata liberalne stranke, pa Andoljška iz Velikih Poljan, ki svojo modrost zajema iz svobodomiselnega »Dana« in je mojster v zabavljanju čez kmečko S. L. S. Ti možje bodo zdaj bruhali telečjo kri vodiške Johance in razlagali njene čudeže in tako reševali liberalizem vesoljnega potopa. — Ne bo nam težko izbirati, koga bomo volili, ker liberalni kandidati ravnotako nič ne pomenijo in razen zabavljanja čez duhovnike in kmečko S. L. S. nič ne znajo, kakor liberalni časniki. Ne bomo plesali, kakor bo polomljena liberalna harmonika pela, ampak vsi, ki se laških birtov ne bojimo in pošteno mislimo, bomo glasovali za Jakliča, Škulja in Lovšina. — Izobraževalno društvo v Velikih Laščah. V nedeljo 7. decembra po jutranji sv. maši bo v dvorani zanimivo predavanje. Pridite v polnem številu zlasti možje in žene! — Krščanski očetje in matere! Vpišite svoje sinove od 14. do 20. leta v telovadno društvo »Orel«. Ker je nad polovico Orlov odšlo na tuje, bo trg Velike Lašče kmalu doživel sramoto, da bo Orel prenehal biti. Vprašajte tiste starše, ki imajo sinove pri vojaki, koliko jim je koristil Orel. Če hočete, da bodo vaši fantje ostali pošteni, pustite jih k pošteni zabavi in izobrazbi, ki jo daje Orel svojim članom. Telovadne ure bodo odzdale ob nedeljah in praznikih popoldne po litanijah. Vpisuje se pri predsedniku Orla, g. kaplanu v župnišču, vsako nedeljo in praznik ob 1. uri popoldne.

d Volilno gibanje na Dolenjskem. Od Novega mesta. Pred nekaj leti je bila liberalna stranka okoli Novega mesta precej mogočna, sedaj pa kar nekam gine kakor jeseni listje z dreva. Saj pa tudi ni čudno. Glavni agitator in voditelj naših liberalcev je po-

stal v zadnjem času znani Pirc iz Kandije. Odkar ima Pirc glavno besedo pri stranki, so se začele pametnim ljudem odpirati oči. Saj vsi dobro vedo, kdo da je ta človek. Prvič pred tremi leti, je bilo brati v časopisju, da je očitno odpadel od vere, drugič vedo ljudje, da je ločen od svoje prave žene in hodi za drugimi, tretjič nima ta človek nobenega drugega dela na tem svetu, kot da Bogu čas kraje in dopisuje v najbolj umazane časopise, v tiste, ki se norčujejo iz kmečkega ljudstva. Tak je torej njihov voditelj in taka je tudi njegova modrost. Obžalujemo le tiste kmete, ki se pajdašijo s tem človekom in poslušajo njegove nauke. Večkrat zahaja tudi v okolico; rečemo samo to, varujte se in varujte zlasti mladino pred njegovo modrostjo, da se ne boste kdaj kesali! Županu Klincu iz Gor. Polja, ki ni pristaš S. L. S., je Pirc ponudil kandidaturu, a celo on je rekel, da je ne mara iz njegovih rok. Ga preveč dobro pozna? Pred par tedni je sklical zaupni shod k Vindišerju, lovil je ljudi po cesti in prišlo je vsega skup menda 10 ljudi. Postavili so za kandidata v splošni skupini nekega profesorja Škerlja iz Gotne vasi, čeprav ni bil na shodu. In sedaj je začel ta profesor prirejati shode v okolici. Zadoljen je, če ga pride poslušat pet do deset mož; ljudje so namreč že povsod siti liberalnih prismodarij. Na shodih se dela jako pobožnega, hvali duhovnike, pravi, da ne bere »Slov. Naroda«, da ni liberallec, ampak da je »neodvisen«. Prav mu je povedal neki mož, da če je neodvisen, bi še manj dosegel kakor liberallec. O, ljudje dobro vemo, kdo da je Škerlj, da je bil in bo vedno liberallec. O, gospod profesor, nikar ne mislite, da smo na kmetih tako neumni kakor vi mislite; tisti časi so minili, da bi se dalo nas za nos voditi in farbat! Mi vemo, da od liberalcev nimamo ničesar pričakovati; liberalna gospoda se iz kmeta samo norčuje. Nedavno je pisal »Slovenski Narod«, da so kmetje »nevedna druhal, ki je prilezla iz svinjakov«. In ti ljudje, ki nas tako zasmehujejo, naj bi nam pomagali? Dobro vemo, da je položaj kmečkega ljudstva okoli Novega mesta prav težaven, a razni Pirci in Škerlji nam še nikoli niso in ne bodo pomagali, edino pomoč smo dosedaj dobili in še upamo dobiti od našega deželnega odbora, ki pomaga, kolikor le more, kmetu. Liberallec je pa še vedno nasprotno povsod, kjer bi imel kmet dobiti kako podporo. Zato homo pametni ljudje zapisali na glasovnice 1. decembra: Alojzij Mihelčič, župan na Lokvici in 9. decembra: Josip Zurec, župan v Kandiji. Kdor pa hoče v lastno skledo pljuvati, naj pa voli Pirca in njegove kandidate.

d Iz Boštanj. V nedeljo zjutraj smo imeli javen voliven shod. Udeležba volivcev je bila velika. Govoril je deželni odbornik g. dr. Zajec. Na shod so bili povabljeni tudi nasprotniki, toda s pristavkom, da se bodo dostojno obnašali.

Prišli so, a so pokazali, da za dostojno obnašanje niso sposobni. Gospod govornik je razkladal ogromno delo deželnega odbora v zadnjih šestih letih. Liberalci pa so v enomer kričali: »Kaj si pa naredil v teh šestih letih?« Posebno so se odlikovali v surovosti: Mirtelj iz Zapuž, oba Grofa in Vovk. Njihov namen je bil: shod razbiti. Ker se jim ni posrečilo, so se kar penili jeze. Vrhunec surovosti so pa pokazali s tem, da so nahujskali nekega pijanega Tomažina, da bi pahnil govornika raz mizo, kar pa so možje pravočasno preprečili. — Upamo, da je to razgrajanje pametnim možem odprlo oči, da bodo zapustili te divjake in volili poštene možje, ki znajo varovati kmečke koristi.

Notranjske novice

n Črni vrh nad Idrijo. V nedeljo dne 30. novembra bo ob 11. uri dopoldne v posojilnični hiši št. 34 volilni shod. Govoril bo gospod Mirko Perhac.

n Iz Hrenovic. V zadnjem času moramo poročati le žalostne novice. V nedeljo 16. t. m., ravno na Martinovo nedeljo, ko je pri fari žegnanje, pričelo je krog ene ure pri fari goreti. Kdo je zažgal, menda še ni popolnoma jasno, sodi se, da nekdo, ki mu malo manjka. Zgorelo je Lahovo gospodarsko poslopje, le hiša, ki se je držala hleva, je ostala, ker so o pravem času omejili ogenj. Če bi se bila užgala še stara Lahova hiša, v nevarnosti bi bila tudi kaplanija in šola. Na pomoč so prišle požarne brambe iz Hruševja in Razdrtega, tudi arestantje, ki jih ima najete graščak Dolenc v Orehku, so prišli na pomoč in so prav pridno vlačili iz ognja goreče tramove. — Dne 17. t. m. je ob 11. uri ponoči izdihnil svojo dušo tukajšnji ugleden trgovec in posetnik g. Št. Dužnik. Pokojni je bil dolgoleten in zvest član naše hranilnice in posojilnice. Bil je skozi dolgo vrsto let njen odbornik-blagajnik notri do svoje smrti. Pred tremi leti ga je zadela kap in od takrat revež ni več okreval. Strašno ga je trgalo po nogah, dokler ga ni smrt rešila teh hudih muk. Naj počiva blagi pokojnik v miru!

n Manče. V vasi Manče, ki šteje 24 obljudenih hiš in ima 140 prebivalcev, je umrlo od novega leta sem 9 oseb. — Zadnji je umrl pretekli teden odbornik izobraževalnega društva, Franc Semenič. Bil je pošten, priden delavec in tih blag mladenič. Še pred nedolгим pa ni v vasi skoro dve leti nihče umrl.

n Z Rakeka. V nedeljo sta zopet osrečila našo občino dva liberalna frajtarja, poslana iz Ljubljane. Imela sta shod na Uncu pri Beletu. Prvi govornik, neki Lah, je strašil s klerikalnim zmajem in nam obetal tlako, katero rudečeliberarno »gospodarski« odsek na Rakeku že upeljuje, upirajo se ji samo še ti črni klerikalci. Spravil se je tudi nad Završnico in se jezil čez deželni odbor, ker ne more že sedaj, ko je še v delu, po-

dati jasnega računa. Drugi govornik je pa takc na debelo farbal, da je spravil v zadrego celo liberalne mogotce. Farbal je, da so klerikalci krivi, da zasedajo mnoga uradniška mesta Nemci. Zamolčal pa je previdno, da to dela vlada, proti kateri so naši poslanci v opoziciji. Edini slovenski liberalni poslanec pa ponižno glasuje za vse kar vlada zahteva. Naj torej liberalci njemu ušesa navijejo, ker pomaga dunajski vladi Slovence zatirati. Farbal je, da so klerikalci zapravili 14 milijonov, med tem ko liberalni leta piše le o treh zapravljenih milijonih. Torej dva lažnjiva Kljukca. Oni, ki je govoril, je petkrat večji od onega ki je pisal. Mož je smatral svoje poslušavce za tako plitve, da jih je pričel farbat celo s tem, da naša občina ni dobila ničesar od klerikalnega deželnega odbora ter si drznil celo trditi, da so bili še raznih premij in drugih podpor deležni le klerikalci. Mačon in drugi navzoči liberalci, ki so bili teh podpor deležni, so bili pa toliko pošteti, da temu niso ugovarjali. Ko bi mož vedel, da so vsi biki in tudi mnoge premije deležna teleta v občini last liberalcev, bi o tem gotovo molčal. Vodovod je imenoval drobtino, ki je pa presneto velika za občino, ki je leta in leta, ko so liberalci gospodarili v deželi, samo plačevala pri tem pa trpela največje pomanjkanje dobre vode. Ali se pravi torej zapravljati, če daje dežela denar za vodovode, ceste, podpore za povzdigo živinoreje itd. Ali ni tako porabljen denar ljudstvu v korist? Ne vodovoda, ne drugih podpor bi ne bili deležni, ko bi nam liberalci še naprej gospodarili. Dvajset let so liberalni gospodje dokazavali, da imajo pač srce, a le za svoje potrebe. Vzdrževali so na naše stroške in samo sebi v zabavo deželno gledališče z velikimi stroški. Prošnje za vodovode, ceste in druge kmetijske in ljudske potrebe sploh, so pa spravljali kakor nezadete »reškonde« po starih omarah toliko časa, da se je nabralo nerešenih kmečkih potreb za celih 30 milijonov do takrat ko smo jih poslali v penzjon. Zato bodo pametni in trezno misleči možje z glasovnico v roki dokazali, da bolj cenijo resno delo naših poslancev, kakor pa neumne laži ljudskih nasprotnikov. Ne dajte se premotiti, temveč napišite na glasovnico v ponedeljek 1. decembra našega kandidata, ki je: Anton Kobi, posestnik in trgovec na Bregu pri Borovnici.

n Vnanje Gorice. V sili vrag še muhe je. Na ta pregovor smo se spomnili, ko smo čuli da je liberalna stranka postavila kandidata za ljubljanski okoliš in sicer »neodvisnega kmeta« Andreja Kneza z Viča. Kdor je od blizu opazoval viškega Andreika, ve, da je ta možak strupen liberallec. Sprva se ta lisjak v občevanju s preprostim človekom kaže jako pobožnega, modrega in razumnega, sploh kakor da bi vode ne skalil. Pozneje ga pa začne trovati z liberalnimi nauki in lažmi. S hinavščino in potuhnjenostjo si je znal ta človek pridobiti med našimi ljudmi potreben vpliv, katerega potem izrablja v liberalne na-

mene. On je tudi viški dopisnik in naročnik »Slov. Naroda« in drugih liberalnih listov. Vedno govori, da brani pravo vero proti duhovščini, je pa vendarle značilno, da podpirajo njegovo kandidaturu ravno brezverski listi, ki taje Boga, neumrjčnost duše in posmrtno življenje itd. Iz tega vsakdo jasno vidi, da je Knez volk v ovčji obleki in so njegova liberalna načela, za katera hodi sedaj tako strahopetno v volivni boj, pobeljen grob. To smo hoteli pribiti. Nadalje naj razmišljajo »Domoljubovi« bralci sami!

n Vojsko. Nesreča v pijanosti. V nedeljo dne 17. novembra je prišla Terezija Odamčeva iz gostilne nekoliko vinjena domov ter šla v podstrežje po slanino, da bi ž njo zabelila jedila. Nazaj grede je na lestvici spodrsnila in padla v vežo na glavo tako nesrečno da si je z zobmi skočaj en del jezika odgriznila. Ubogi ženi se hoče zmračiti um vsled strašne bolečine.

n Žiri. Pozor volilci! Na dan volitve 1. in 9. t. m. bodo volilci lahko dobili informacije v sledečih hišah: pri Pečelinu, pri Juriju nasproti občinske hiše, pri Matijcu Gostišu ter pri Lengerju. Volilci, podpišite glasovnice prej doma, ne kažite jih nikomur, če na ravno prazne prinesete v Žiri, oglasite se v zgoraj imenovanih hišah, kjer bo na dan volitve vse pripravljeno, da se vam glasovnice po Vaši želji podpišejo.

Hitro staranje

pri mnogih ljudeh, ki bi morali biti šele v „najboljših letih“, je neizogibna posledica zanemarjanja zdravja. Veliko delj časa ostanemo sveži, zdravi in mladostni, ako se malo potrudimo, odstraniti takoj vsako naše nerazpoloženje.

Iz bolečin v križu, iz bodljave v bokih, trganja, bolečin v hrbtu in iz drugih bolečin prehlajenja se razvijejo tekom let protinaste in revmatične bolezni, ki nam prezgodaj onemogočijo premikanje, nas upognejo in postarajo. Imeli smo pa že večkrat priliko se prepričati, da take nesreče zabranjuje Fellerjev rastlinski esenc-fluid z znakom „ELSA-FLUID“ ki celo zastarele bolezni odstranja.

O tem piše g. dr. M. David iz Sienlawe pri Jaroslavu: „Zahvaljujem se vam naitopleje za Vaš Fellerjev fluid z znakom „ELSA-FLUID“, ki se je pri vseh boleznih, ki bazirajo na revmi, sijajno obnesel. Fellerjev fluid priporočam naitopleje povsod, koder je potreba.“

Tudi naši bralci naj se poslužijo tega nesebičnega migljeja in naj naroče ducat malih ali šest dojnatih steklenic tega izvrstnega bolečine lajšajočega domačega sredstva za 5 K franko.

Pri bolečinah, ki izvirajo iz želodca, gorečici, tiščanju v želodcu, pri kislem pehanju in pri zaprtju uporabljajte Fellerjeve odvajalne kroglice z znakom „Elza-kroglice“, ki jih priporočamo našim bralcem na podlagi lastne izkušnje. Šest skatljic teh pošite za 4 krome franko istotako kakor „ELZA-FLUID“, lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elza trg št. 16. (Hrvaško.)

— — dux.

Deset zapovedi za negovanje dojenčkov.

Avstrijska materinska zveza je izdala materam naslednjih 10 zapovedi: 1. Svoje dete sama doji, ker je to naj-

boljša hrana za otroka. Tri četrtine otrok, ki umrje v prvem letu starosti, je bilo hranjenih iz steklenice. — 2. Ko dojiš dete, jej, kar ti prija; ob nastopu pravila ne prenehaj z dojenjem. — 3. Čez dan nahrani dete vsake štiri ure, ne večkrat; ponoči pa samo enkrat. Ako ti zmanjkuje hrane, izpusti vsak teden po en obrok, ki ga nadomešči z mlekom v steklenici. — 4. Ako nimaš časa, nahrani dete samo trikrat na dan sama, vmes pa mu daj mleko iz steklenice. Dve vrsti mleka ne škodita in je boljše tudi tako, kakor pa samo mleko iz steklenice. Ako misliš, da si bolna in zato ne moreš sama hraniti deteta, vprašaj za svet zdravnika. — 5. Ako hraniš dete iz steklenice, se moraš ravnati po zdravniških predpisih, ker kolikor večje je dete, tem več rabi mleka in tem manj je dodevati vode. — 6. Tudi iz steklenice hrani otroka podnevi samo vsake 4 ure, ponoči pa enkrat. Mleko naj vre tri minute; preden ga daš otroku, ga razgrej; kar ostane, ne spravlaj, marveč vlij proč. Prej vsako rabo steklenico in »cucelj« dobro prekuhaj v vodi. — 7. Kopaj dete vsak dan, a pazi, da mu voda ne gre v usta, ušesa ali oči. — 8. Ne izmivaj ust otroku; ne zavijaj ga pretrdo in pregorko; idi z njim čim večkrat na čisti zrak. — 9. Ne veruj, da ima dete bruščico, vročico in slično »radi zoba«, marveč če vidiš, da je otrok bolan, takoj vprašaj za svet zdravnika. — 10. Otroka ne nosi preveč okrog in ne učkaj ga, ne postavlaj ga, da bi sedel ali stal, dokler sam ne pokaže, da bi rad.

Samostani ustanovitelji ljudskih in visokih šol.

(Socialistom zabavljavecem v pouk.)

Staroznana resnica v zgodovini je, da je bil v prejšnjih časih vsak samostan šola obnemem. Nekateri teh samostanov so bili kar prenapolnjeni z ukaželjno mladino, tako na primer je obiskovalo šolo v Clonradu na Angleškem v šestem stoletju tritisoč otrok, šolo v Baugorju pa celo štiri tisoč. Ravno tako prenapolnjene so bile samostanske šole tudi v poznejših stoletjih ne samo na Angleškem, nego po celi Evropi.

V teh samostanskih šolah se pa ni skrbelo samo za mladino, ampak so se poučevali tudi odrasli o temeljnih resnicah katoliške vere in v naukih, ki so jih priprosti ljudje lahko razumeli.

Tudi puščavniki niso v tem oziru lenarili. O sv. Pahomiju († 348) je znano, da on ni učil samo svojih samostanskih sobratov, nego je poučeval tudi otroke ter naročal tudi ostalim sobratom, naj zbirajo otroke v samostanskih šolah. Znano je tudi o sv. Hijeronimu († 420), cerkvenem učeniku, da je poleg vsega obilnega dela žrtvoval vsak prosti trenutek vzgoji mladine.

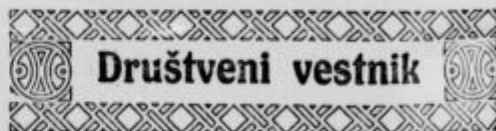
Sv. Janezu († 407) so pošiljali starši otroke v šolo. Sv. Benedikt je v svojih redovnih pravilih izrecno zapovedal, da naj se kar najbolj pazi na otroke od 6. do 14. leta in naj se jih temeljito pouči v vseh strokah. Njegovi številni nasledniki se tega ukaza držali skozi vsa stoletja in dandanes nam pričajo šole, ki jih benediktinci oskrbujejo da se v samostanih ne pase lenoba. Večina samostanov so bile šole, v katerih se pa ni poučevalo samo otrok plemenitah in svobodnih ljudi, ampak se je skrbelo tudi za revne sirote. Večji samostani po mestih so bili namenjeni za višjo izobrazbo, med tem ko so samostani po deželi poučevali priprosto mladino. V samostan so se sprejemali otroci sedem, pet in celo tri leta stari in tako jim je bila prička dana že v zgodnji mladosti, priučeni se dobremu in koristnemu — po izreku meniha Cerveja, ki pravi: »Boljše skrbeti, da se mali otrok v koristnem pouči in izobrazi, kakor nabirati za njegovo bodočnost ogromnega premoženja.«

Po tem izreku so se menihi tudi vedno ravnali in od tod ona gorečnost in požrtvovalnost za mladino.

Kakor menihi, so ravnale tudi samostanske sestre. Ze o času sv. Bonifacija je bilo nebroj samostanov, kjer so sestre poučevale deklice v raznih strokah. Ne bo zastoj, če pripomnimo, da vsak trud, ki so ga samostani žrtvovali prosveti narodov, je bil brezplačen.

Torej že več kot 13 stoletij priča o delavnosti samostanskih ljudi in glej, ves trud teh dolgih let je v obeh socialistov sama lenoba. Pokažite vi, sociji, kje so šole, ki ste jih utanovili vi ali vaši generali! Da, priznamo, tudi vi imate svoje zasluge, tudi se lahko ponašate z uspehi svojih šol in to sestradani otroci družin, kojih poglavar je socialist, poulične propalnice, ki se bojijo luči dneva, zapeljani mladeniči, katere ste oropali vseh duševnih zakladov, ječe, ki se polnijo s privrženci vaših naukov.

Vse to je sad vašega truda in vaših šol.

Kat. slovensko izobraževalno društvo v Trzišču na Dolenjskem priredi v nedeljo dne 30. novembra po krščanskem nauku ljudsko veselico s petjem in uprizori igro »Ne v Ameriko«. Prijatelji poštene zabave od blizo in daleč dobrodošli. Vstopnina 30 v. za osebo, sedež po 60 v.

»Sveti Just« v Predosljah. Igra »Sveti Just«, ki jo je priredilo naše društvo preteklo nedeljo, je jako dobro izpadla; fantje so se potrudili v svoje vloge se zamisliti in zato so tudi dobro nastopali. Po svoji vzvišeni vsebini, po premissljenem nastopu igralcev in krasni gledališki obleki je napravila igra na

TUDI BABICA JE ŽE VEDELA,

da mora rabiiti le Schichtovo milo, če hoče oprati perilo brez mnogo truda do belega kot sneg. Schichtovo milo, znamka "Jelen", ima nenadkriljivo pralno moč in ohrani perilo kakor novo, ker je — v nasprotju z mnogimi novomodnimi pralnimi sredstvi — zajamčeno prosto jedkih, ostrih sestavin, vsled katerih perilo kmalu razpade. Zaupajte imenu Schicht! Že 60 let se odlikuje.

gledalce globok vtis, V drugič jo bomo igrali v nedeljo dne 30. novembra. Vabimo vse, domačine in okoličane, ki je v nedeljo niste videli, da si jo ogledate zdaj; začetek ob 3. uri popoldne.

Dobre knjige

ZA MIKLAVŽEVO DARILO

naši deci so posebno priporočljive naslednje knjige:

Našim malim. Vzgojne slike iz Sv. pisma, posebno iz Kristusovega življenja. Slike z besedilom 90 vin. — Ta knjiga podaja najljubkejšje slike iz Sv. pisma ki se bodo vtisnile otrokom neizbrisno v spomin, blažile njihova srca ter jih navajale k vsemu dobremu in blagemu. Ilustracije so tudi umetniško dovršene.

Slovenski ABC v podobah. 80 vin., vez. 1 K 20 vin. Na podlagi te knjižice se bodo otroci, ki pričnejo hoditi v šolo, najlozje privadili čitanju. Veselili se bodo namreč slik in se obenem naučili črk.

Robinzon starši. Povest s podobami. 1 K 40 vin., na močni lepenki 1 K 90 vin. — Kdo ne pozna stare, zanimive povesti o Robinzonu in njegovih čudovitih dogodkih? Navedena knjiga podaja to povest v okrajšani obliki, prirojeno za otroško domišljijo. Prekrasno izvedene slike to mično povest posebno povzdigujejo.

V zverinjaku. Knjiga s podobami. 90 vin., leporelo izdaja na močni lepen-

ki 1 K 50 vin. — Kdo se tako zanima in tako ljubi živali, kot ravno deca! Knjiga »V zverinjaku«, ki prinaša velike slike znanih živali in v lepih, lahkkih kriticah opisuje najbolj tipične lastnosti posameznih živali, ji bo gotovo v največje veselje.

Hítira vožnja po železnici. Knjiga s podobami 1 K 60 vin. Ta knjiga z lepimi nazornimi slikami in kratkimi kriticami bo istotako otrokom v največje veselje. Saj se vendar takozelo zanimajo za železnico!

Angeljček. Otrokom učitelj in prijatelj. Posamezni letniki vez. po 1 K. — Ni ga lista, ki bi bil za srčno in duševno izobrazbo mehke otročje duše tolikega pomena, kot ravno »Angeljček«. List prinaša poleg mičnih povesti, ljubkih pesmic, tudi za otroke prirejene poučne sestavke in zglede iz življenja. Poleg tega je list tudi primerno ilustriran. »Angeljček« res varuje otroka, ki ga bere, pred vsem slabim kot njegov angelj-varuh. Z dobro knjigo, ki z lepimi zgledi in povesticami navaja otroka h krepostnemu življenju, boš otroka najbolje vzgajal in mehko otroško dušo najlozje pridobil za vse, kar je lepo in blago.

»Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Raznoterosti.

Za župnika pri Sv. Antonu Novem v Trstu je imenovan dr. Anton Vattovaz, dosedaj župnik pri Sv. Jakobu.

S plesišča v smrt. V Trofajhu na Srednjem Štajerskem so našli dne 17.

t. m. 20letnega dninarja Ernsta Apšena v preši obešenega. Apšen, ki je rojen v Meži na Koroškem, je bil grozno udan šnopsu in — plesu. Celo noč, preden se je obesil, je popival in plesal. Mladina, strezni se!

Pes, ki nosi domov denar. Neverjetni dogodek se je pripetil minuli teden v Plznu. Pes nekega tamošnjega gostilničarja v Věleslavínovi ulici se je celo noč okrog potepal. Ko je pa zjutraj pritekel domov, je imel v gobcu nekaj — bankovcev. Kje je dobil pes nenavadni plen, ni znano. Gostilničar je oddal denar policijskemu uradu.

Umrl je 15. t. m. v Parizu v 80. letu knez Polignac, lastnik podvinskega gradu v Mošnjah. Za počivališče si je zbral Frankfurt in so ga 21. t. m. tam pokopali. Bil je vpokojen francoski general. Ze star se je priučil slovenščine, ki jo vsa plemenita družina rada govori. Slovence je zelo rad imel; le te je imel za posle, čeprav je prezimoval navadno na Francoskem ali Angleškem. Bil je prijatelj in dobrotnik mošenjskih šolarjev. Bog mu plačaj!

Odgovorni urednik Jožef Gostinčar, drž. poslanec.

Smešnice.

Tudi priporočilo. Gospa dekli, ki ima službo pustiti: »Kaj pa čem zapisati v vaše izpričevalo?« — Dekla: »Nič drugega ne, kakor to, da sem pri vas šest tednov vzdržala — to zadostuje.«

Pri skušnji. Profesor: »Ja, ja, vrzeli v znanju postanejo luknje, skozi katere se pade.«

Se več. A: »Toliko se govori, da se imenuje naš vek — »vek iznajdb« — kar pa ni res. Ravne sem bral, da so v Egiptu pri izkopavanju našli žice, o katerih sodijo, da so jih nekdanji duhovniki rabili pri telefonu. — B: »To je že nekaj, — pa

Zdravstven pomen jedilne masti „Ceres“

leži v njeni popolni čistosti in pristnosti. To ve posebno želodec dobro ceniti. Saj ravno zaradi tega, ker je jedilna mast „Ceres“ popolnoma čista, je tako lahko prebavljiva. Svojo čistost prenesa v želodčni sok in v kri. Čistost pomeni toraj isto kakor zdravje. Schichtova jedilna mast „Ceres“ je za kuhanje ravno tako izvršna kakor za praženje in pečenje.

Laxigen

najpriljubljenejše odvajalno sredstvo

za ureditev odvajanja in preprečenje zaprtja za odrasle in otroke. Dober okus najvišje mere, lagoden, siguren učinek, od zdravnikov najbolje preizkušeno in priporočeno.

1 puščica (20 sadnih konfitur) K 1.30.

Varujte se pred manjvrednimi ponaredbami in zahtevajte izrecno LAXIGEN. Dobi se v lekarnah ali pri glavnem založniku: C. BRADY, Dunaj 1., Fleischmarkt 2. V Nemčiji je LAXIGEN vsesplošno znan pod imenom LAXIN.

Asirci so bili še naprej. Tamkaj pri izkopavanju niso nobenih žic našli, kar kaže, da so že znali brez žično telegrafirati.

Nepoboljšljiv. Sodnik: »Temu gospodu ste rekli »osel« in zato plačate deset kron. Inate na to kaj opomniti?« — Zatoženec: »Imam — to namreč, da ta osel ni vreden deset kron!«

Kmečka pamet. Gospodar: »Če mislimo res hlev zidati, moram iti v Ljubljano, da vzamem denarja iz hranilnice.« — Žena: »Kajpak — — — toda vzemi od tistega denarja, ki je že dolgo časa naložen; tisto, kar smo lani naložili, se mora šele obrestovati!«

Naročniki v kamniški okolici prejmo v današnji številki posebno prilogo dobro znane tvrdke Ant. Stergar, trgovina v Kamniku, na katero tem potom opozarjamo.

Hudi oslovski kašelj veliko lažje in hitreje prebolite, ako uporabljate takoj od začetka od zdravnika toplo priporočan Thymomel Scillae iz lekarne B. Fagner, Praga. Steklenice po 2 K 20 vin. se dobe skoro v vseh lekarnah, vendar pa pazite na ime Thymomel Scillae.

Iz zdravstvenega ozira je neovirano, redno, lahko delovanje črevesa in vsakdanje izpraznjenje nabranih prebavnih ostankov neobhodno potrebno. Zadovoljni smo, ako prebavni aparat dobro deluje, nasprotno pa bolni, potrti, nerazporejeni in lahko razdražljivi, ako črevo leno deluje. Saxlehnerjeva »Hunyady Janos« grenčica, ki je že 50 let v najširši rabi, se izkaže v vseh takih slučajih kot prijeten, hiter in zanesljiv pomočnik. Nihče torej naj ne zamudi, kdor ne pozna še te naravne najboljše grenčice, tudi sam enkrat poskusiti.

Prekrasne škatle (doze)

ki smo jih prvotno dali napraviti namesto drugih daril za naše odjemalce, razpošiljamo odslej splošno. Napravljene so po umetniških načrtih iz močne pločevine, zunanost pa je starosrebna imitacija, in razpošiljamo take škatle, napolnjene z rženo kavo, v skupni teži 5 kg za K 450. — Poštno trpimo sami. Glede na kako nespornost opozarjamo na to da razpošiljamo škatle samo, dokler bo še kaj te pičle zaloge. Zelo primerno božično darilo. 3586

Odrih Vitáček, Praga, Karlin 3. (Češko)

Steckenpferd- lilijino mlečno milo

je slejkoprej neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. Vsaki dan povalnice. Dobi se povsod à 80 vin. 982

Najboljše in najmodernejšo sukno za moške in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje Jugoslovanska razpošiljalna R. Strmečni v Celju št. 305. Vzorci in cenik čez tisoč stvari s slikami poštno prosto. 259

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Trst, 19. novembra: 85, 17, 54, 81, 90.
Dunaj, 22. novembra: 13, 54, 7, 34, 43.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, 24. novembra 1913.

Deželni pridelki:	Cena		Zlivalo, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	22	50	Živa vaga:		
Rž	15	—	Goveda pitana	76	—
Ajda	21	50	Teleta težka	94	—
ječmen	18	—	Prasici	104	—
Oves	16	—	Koštrani	98	—
Proso belo	22	50			
Proso rumeno	18	50	Kuretina in drugo:		
Koruzna stera	15	50	Maslo kuhano od		
Leča	24	—	K 260— do	290	—
Grah	25	20	Maslo surovo od		
Laneno seme	3	—	K 260— do	320	—
Graščica	21	—	Sanna sveža špeli	160	—
Domaća detelja	140	—	Sanna presajena	170	—
Fizol Ribničana	28	—	Mast svinjska	162	—
Fizol Repelica	31	—	Loj	95	—
Fizol Mandulca	26	50	Pisenci	11	50
Cebula	5	—	Jajca 100 komadov	1	—
Krompir	4	30	Goitoli	—	60
Zelje sveže	3	—	Raca	3	—
Zelje kislo brez sode	9	—	Gos	5	—
Repka gorenjska	—	—			
Repka sveža	2	50	Kolonijalno blago		
Repka kisla brez sode	8	—	na debelo:		
Branje	17	—	Riž Rangon od		
Kumna	70	—	K 260— do	38	—
Orehi	70	—	Kava Santos od		
Gobe suhe	340	—	K 260— do	180	—
Suhe hruške	30	—	Siadkor od K 33— do	87	—
Suhe češpile	46	—	Petrolej	37	—
Ječice	—	—			
Zelod	5	50			
Smrekovi storži	9	—			
Seno	6	50			
Slama	3	40			
Stelja	3	—			

Hlapec h kravam, ki zna dekla

dobro molzti, in se sprejmeta takoj pri oskrbništvu soneške graščine, p. Studenec-Ig pri Ljubljani.

! Vajenec !

iz poštene hiše v starosti 14.—16. let se sprejmeta takoj za mizarško obrt. Josip Kregar, Vičmarje 70. p. št. Vid n. Ljublj.

Mesarskega učenca 14—16 let starega od dobrih staršev sprejme do 1. decembra ugleden mesar na dežell. — Naslov pri upravi „Domoljuba“ pod št. 3519. (Znamka za odgovor.) 3520

Iz proste roke prodam novo 3535 **konjsko opravo z novim vozom-taseljnom** vred. Cena po dogovoru. Frančiška Marinko, Stranska vas št. 4., pošta Dobrova pri Ljubljani.

Kovaškega pomočnika in vajenca sprejme takoj Ivan Zajc, Vir, poš a Domžale.

Dva krojaška pomočnika za boljše delo sprejmeta takoj ANTON PODGORŠEK, krojaški mojster, Sr. Gamejtni, pošta št. Vid pri Ljubljani. 3544

MLEKAR

išče službe z dobrim spričevalom mlekarskega tečaja na Vrhniki. Ime pove upravništvo tega lista pod št. 3571. (Znamka.) 3571

Barhenti Za vsako gospodinjstvo Grizeti, flaneli, pripravljamo znano trško zefiri, manšetri, Jaroslav Marek kanafasi, blago za tkalnica št. 45. Bistra pri rjuhe, moške in N. Mostu ob Metovi, Češko, inlet, ženske vzorce zastoj in franko, modrotiskli, obleke, 40 m ostankov barhenta, flaneli, kasafaza, brisače, platno. platna za 15 K, grva vrste za 20 K, najl. vrste za 25 K franko. Od ostankov se vzorci ne pač. gradil.

Krasni ostanki blaga

polvolnjenega, zajamčeno dobre kakovosti, cenih vzorcev, zavoj 5 kg za K 11.—, boljša vrsta za K 12.60. Pošilja franko po povzetju

A. Jelinek, tkalnica, Jimramov, Morava. Toplo priporočamo! 3619 (2)

Močni vojaški čevlji za hribolazce

iz najmočnejšega nepremoljivega surovega usnja, z že ezno podkivjo in usnja-timi jermeni, posebno pripravni za prebivalce po deželi, v pošujbni obliki, izdelani v lastni tovarni iz najboljšega materiala, se bodo razpošiljali v vsaki velikosti po najnižjih cenah ducat parov za K 90.— ali par za 8 K. Po prejemu čevljev se je vsak naročnik pohvalil o izborni kakovosti in temu se imam tudi sam zahvaliti za vedna naročila. Za mero zadostuje številka ali dolžost v centimetrih.

Razpošilja po povzetju že 80 let obstoječa tovarna Josip Vašátko, Sára Morava N. 3605

Sirolin Roche

lajša in ozdravi boleznj v prsij, kašelj, katar, influenco, astmo.

Originalni zavoj à K 4.— v vseh lekarnah.